

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 46 (3113) 2009 NOVEMBER • LAPKRITIS 17 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina \$1

Kariuomenės dieną švenčiant

Lietuva, kaip NATO narė, įsipareigojusi atlikti jai skirtą misiją Afganistane, šiuo metu ten išlaiko 150 karių dalinį, kuris, anot vyriausiųjų vadų, veikia pavyzdingai. Tokia nuomonė tarptautinėje plotmėje mums naudinga.

MALONU tai priminti ir Kariuomenės dieną (lapkričio 23) švenčiant. Taipgi tikėtina, kad Lietuvos kariai, kur jie pasaulyje bebūtų išdėstyti, savo tradicinę šventę prisimena ir visais įmanomais būdais pažymi. Jei šitaip yra, iškyla ir tam tikras tęstinumo įvaizdis: Lietuvos karys visais laikais ir visaip buvo pasiruošęs ginti savo krašto laisvę. Ilgoje Lietuvos karių istorijoje, deja, šiuo metu turbūt labiausiai užkliūva 1940-ieji metai, sukėlę nepabaigiamų klausimų, kodėl sovietams žygiuojant į Lietuvą nebuvo ginklu pasipriešinta? Tiksliau ir giliau pažvelgus – klausimas lyg pavėluotas. Reikėjo klausti jau 1939 metų rudenį, kai sovietinis Trojos arklys (“savitarpinės pagalbos” daliniai) buvo įkeltas kraštan. Užuoat klausę, pasipiktinę, protestavę pasitikėjom apgalvotais valdžios sprendimais, o gavus Vilnių, į jį grįžimo iškilmės ir visokie simboliški to įvykio ženklai užgožė tikrovę, kurią tik žymiai vėliau pradėjom vadinti klasta, ir kai dar vėliau atsidengė nukreipti prieš mūsų valstybę sutarčių tekstai ir paktai. Priekaištas kariuomenei plačiau ir dažniau pradėjo reikštis patyrus žiaurius okupacijos padarinius. Išibėgėjus net ir dabar dar kai kuriems patinka papolitikuoti neigiant iš viso reikalingumą kariuomenės, kuri pavojui iškilus savo uždavinių neatlieka, o valstybei ją išlaikyti labai daug kainuoja. Kaip kas anos praeities įvykius bevertintų, į ką labiausiai kreiptų apkaltinimus, vienas dalykas turėtų būti visiems aiškus ir prisimintinas: normalioje valstybės valdymo sistemoje įsakyamus tėvynę ginti ar neginti duoda valdžia.

LIETUVOS nepriklausomybės žlugimas dar ilgai bus aptariamas įvairiais kampais ir atspindžiais. Atrodo, kad skaudų praeities turėtų būti geriausia mokytoja valstybei savo ateitį planuojant. Galimas dalykas, kad iš viso to bent rimtesnio mąstymo susilaukiame. Tačiau pasiruošus atitaisinėti praeities klaidas, žinotina, kad anoji praeitis nebegrįš. Gyventi reikia šiandien, ir tai pagal šių dienų iššūkius ir įsipareigojimus. Matome, kaip dabartis jau neša kitokių reikalavimų, kaip keičiasi valdymo ir vadovavimo struktūros. Reikia šiandien veikti pagal naujas tarpvalstybinių santykių formas, pagal anos praeities nepažįstančių vadovų nuosprendžius. Iš to kyla ir naujos karinės naujovės, kitokie daliniai, kitaip apginkluoti ir kitaip nusiteikę savo uždavinius atlikti. Ligi šiolei mūsų įprastomis sąlygomis buvo sunkiai įsivaizduojama samdomoji kariuomenė. O dabar karys jau žada būti ir yra pasamdytas tarnautojas, už pinigus įsipareigojęs ginti tėvynę. Su tuo atsiveria ir nauji klausimai, skirtingos nuomonės, nesutarimai. Dar daugeliui lietuvių atrodo, kad už pinigus pasamdytas kovotojas, prilygintas, tarkim, fabriko darbininkui, nebus geras kovotojas, nes jis kovos tik tiek, kiek bus atlygintas. Tokio kario energijos ir pareigingumo šaltinis bus uždarbis. Algą pakels, daugiau stengsis. O kas jeigu algų laiku nebūtų įmanoma sumokėti? Kariuomenė dar taip neseniai, tarp viso kito, buvo nepamainoma patriotizmo mokykla. Atsisakant privalomos tarnybos nubraukiamas dalykas, kuris krašto gynybai reikšdavo daugiau negu ginkluotė. O pinigais atlyginamas patriotizmas neįsivaizduojamas. Persitvarkymuose pajudinus svarbius pamatus jų vieton turėtų būti statoma kažkas tolygaus. Ar reformų šalininkams yra žinoma, kas tai būtų? Kas tinka kitiems, nebūtinai turi tikti ir Lietuvai. Atsisakius kariuomenės šauktinių, neužtenka galvoti vien tik apie šalies gynybos priemones. Svarbu išlaikyti pareigos Tėvynei jausmą, be kurio karys vargu ar galės vadintis gerai paruoštu? **ČS**

Lietuvos istorija – tai kovos už laisvę siekiant valstybinės nepriklausomybės. Čia matomos nuotraukos iš netolimos praeities: viršuj – I pėstininkų DLK Gedimino pulko priešakinis tvarestomasis punktas Trakų apylinkėje 1920 m.; apačioje – Algimanto apygardos Šimonių girios partizanai 1945-1953 (Ntrs. iš leidinių *Lietuvos kariuomenės karininkai* ir *Aukštaitijos partizanų prisiminimai*)

Globalizmo agentai?

VILIUS BRAŽĖNAS

Jau seniai (1804-1881 gyvenęs) D. Britanijos ministras pirmininkas Benjaminas Israelis prasitarė: “Pasaulis yra valdomas visai kitų asmenybių, negu įsivaizduoja užkulisių nežiną žmonės”. Kaip matėme nacistinio ir komunistinio socializmo statyboje, purvinąjį ir kruvinąjį tironijos darbą atlieka mechanikai, mūrininkai, o ne architektai. JT šių metų asamblėja pristato mechaniką – Zimbabvės amžiną prezidentą Mugabį. Jis sugebėjo iš pažangios ir derlingos buvusios Rodezijos sukurti bado ir mirties oazę – Zimbabvę. Tai vienas “demokratijos” kūrimo pavyzdys. Kitas kūrėjas – Libiją 40 metų valdęs, beduinų apsiaustais apsijuosęs, Kadafis. Didžiausias jo nuopelnas tero-

rizme, kiek žinia, yra keleivinio lėktuvo susprogdinimo užsakymas. Tačiau šiuokart pasirodė ir kaip nesustabdomas kalbėtojas iš “demokratinės” JTO garbės tribūnos. 2009 metų JTO asamblėja suteikė gerą progą būsimiems NPS vergams pajusti galimos pasaulinės tironijos tvaiką. Prie to turėtų prisidėti ir Irano prezidentinių rinkimų “laimėtojas”. Jis visad prisistato kaip “atomo (iš tikrųjų – atominių bombų) už taiką” kūrėjas. Todėl jis “taikingai” iškeikia Ameriką ir ypač Izraelį. Gal todėl, kad Izraelis be jokių europietiškos diplomatijos ceremonijų yra subombardavęs Irako buvusio “demokrato” Sadamo slaptą požeminę (“taikingą”) atominio ginklo gamyklą.

Pasirodo – su pagrindu. Staiga trys Vakarų valstybės

paskelbė žinias apie Irano slaptas požemines atominių ginklų gamyklas. Net su kai kuriom detalėm. Tačiau niekas Irano nesustabdo: nei nuo “taikingų” kalbų, nei nuo “taikingų” bombų gaminimo proceso. Priedu TV ekranuose pamatėme bandomosios, tikriausiai – ilgų atstumų erdvės raketos šūvį.

Jei būčiau JAV karinių raketų generolu, pasinaudočiau proga išbandyti savą naująją priešraketinę raketą: bandyčiau pašauti Irano bandomąją raketą. (Bandymas prieš bandymą...) Žinoma, Vakarų “taikos mylėtojams” ir “diplomatiniuoju procesu” su nediplomatiškais teroristais siūlytojams, tai atrodytų labai nemandagiu ir nedemokratišku žygiu.

Nukelta į 10-tą psl.

Šiame numeryje

- 1009 metai: šv. Brunono Kverfurtiečio misija (Pabaiga) – 2 psl.
- Draugui – 100 ir darbas dar vyksta – 3,7 psl.
- Mykolas Giedraitis, *Kraterio pakraštys* – 4,5 psl.
- Svarbūs įvykiai Šiaulių universiteto bibliotekoje – 8 psl.
- Muzikos popietė – 9 psl.
- Šokolado rytmetis – 13 psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

Redakcija: red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Metinė prenumerata:

\$70 - reguliari (paprastu paštu) • \$120 - reg. (1 klasės paštu)
\$90 - rėmėjo (paprastu paštu) • \$140 - rėmėjo (1 klasės paštu)
Oro paštu į užjūrius - \$170, paprastu paštu - \$90 (Kan. dol.)
JAV: \$90 - reguliari, \$110 - rėmėjo • \$150 - 1 klasės paštu
JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI" (THE LIGHTS OF HOMELAND) LITHUANIAN WEEKLY

Publisher: Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.
Annual subscriptions: *In Canada* - regular (Publications Mail) - \$70, reg. (Lettermail) - \$120; patron (Publ. Mail) - \$90, patron (Lettermail) - \$140.
Overseas - Airmail - \$170, Surface Mail - \$90 (in CDN funds). *USA* - reg. \$90, patron - \$110, Airmail - \$150. US subscriptions are payable in US funds.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above. Printed in Canada. ISSN 0040-4063

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs (Agreement No. 40012376. PAP Registration No. 09408, CPM 1001760), and we thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news.

Canadā

Lapkričio 1 d. Vėlinių išvakarėse Lietuvos ambasadorė Gintė Damušytė padėjo vainiką prie buvusio Lietuvos gen. konsulo a.a. dr. Jono Žmuidzino kapo Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje
Ntr. K. Poškaus

1009 metai: šv. Brunono Kverfurtiečio misija

Tęsinys iš 45 nr.

Juk, šiaip ar taip, kryžiaus žygiai šiaurėje, palei Baltiją, buvo anomalija. Netimero krikštas būtų nuo jų išgelbėjęs. Kas žino, gal ir nuo 1040 metų Jaroslavo žygio. Ir ne vien. Lietuva būtų buvusi Europos šalis, ne pagoniška periferija. Europos šalis, kurios geriau neliesti. Būdamą pagonių imperija, ji pademonstravo neįtikėtinas galias ir atsparumą. Karai jos nebūtų aplenkę, bet jos karai būtų buvę Romos ir visų krikščioniškų karalių bei hercogų karai. Tiesa, niekas nežino, koks anais laikais būtų buvęs jaunos karalystės likimas. Turbūt lengvesnis, nors Europos pafrontės šalys turėjo reikalų su mongolais-totoriais, Aukso orda, Krymo chanatu ir taip toliau. Bet universitetas būtų stovėjęs. Gal kur Alytuje, jei Netimeras iš dzūkų / jotvingių – argi tai svarbu. Tačiau kad bent trimis šimtmečiais anksčiau, abejonių nėra. Galbūt XIX š. būtų kovoję ne su polonizacija ir rusifikacija, o su germanizacija. Tobulų likimų nėra.

Brunono misija turėjo ir kitą tikslą. Šiandien pasakytume – geopolitinį. Bent jau taip kalba lenkų ir rusų istoriografija. Turėkime omenyje, kad kaip tik tuo metu ar maždaug tuo metu – 988 metais – įvyko Rusios krikštas. Bizantiškas. Tai, kad Rusioje jis paplito greitai, rodo ir spėrus degintinių kapų išnykimas Kijevo kunigaikštystėje; šis procesas išblėso prie pat baltų teritorijų, nors sparčiai slinko ir užgriebė jotvingių pietinę dalį. Rusia buvo ganėtinai monolitinė valstybė, turinti galingą tais laikais ir tose platumose administracinę sistemą; jos teritorijose krikštas įsivyravo greitai. Bizantiškoji banga nesusilaikomai judėjo iš pietų ir ėmė inkorporuoti pietinius baltus. Brunono misija turėjo

dar vieną tikslą – kad Lietuvą ir aplinkines žemes lotyniškasis krikštas pasiektų anksčiau už bizantiškąjį. Netimeras galėjo tapti fenomenalia figūra. Beje, toks jis ir buvo. Tik per plaukelį jis netapo šventuoju.

Tūkstantmečio jubiliejus verčia kiek susimąstyti šia tema. Pirmas lietuvių valdovas krikščionis. Bet baigęs kaip Mindaugas ir Gediminas. Krikštas ar jo idėja Lietuvai dar ilgai nebuvo didikų trokšamas tikslas. O didžiūnai su žyniais sudarė stiprią grandį.

Kokie žmonės stojo prieš Brunoną? Aišku – stiprūs, valingi, visur įžiūrintys klastas. Ir ištikimi savo tėvų papročiams. Ar galėjo jie įveikti savo patirtį ir šokti į nežinomą, pakeisiančią jų valdymo sistemą ir padėti? Netimeras matė plačiau. Zebedenas suvokė, kad Netimeras mato plačiau, ir žinojo, kieno dėka taip yra. Brunonas buvo nužudytas – jam nukirsta galva. Kaip ir šv. Vaitiekui Prūsijoje. Galvos nukirtimas paradoksaliai liudija tam tikrą nuoširdumą. Prūsų ir lietuvių. Tai buvo raginimas ir burtininkams taikoma bausmė. Juolab besikėsiantiems į gentinės ar tautinės struktūros principus. Ko gera, pajėgus valdovas suvereną būtų apsikrikštijęs. Būtų apsikrikštijęs ir genties karaliukas. Menka opozicija ir valdovo autoritetas būtų tai leidę. Deja, opozicija buvo nemaža. Tą matome dar Mindaugo laikais. Regis, ir Gedimino, kuris, parodęs laikiną krikšto entuziazmą, vėliau persigalvojo. Gediminas, būdamas išmintingas valdovas, suvokė naudą, kurią būtų gavęs iš krikšto, bet, būdamas geras valdovas, nuodugniai viską permastė. Šventuoju šis "pagonių karalius" tapti toli gražu neketino. O Teutonų ordino agresija buvo pernelyg įsibėgėjusi, kad būtų išdrįsta valstybei pasiūlyti dar ir teutonų religiją. Kita vertus, per

belaisvių luomą, misijas, lenkes žindyves, Lietuvos krikščionišką kontekstą, stačiatikių ir katalikų įsigalėjimą, precedentus, kai didikai vesdavo krikščiones, dažniausiai stačiatikes ar katalikes slaves (ir nieko neprasidavo, priešingai), galų gale per naujus jau subrendusios Lietuvos geopolitinius matmenis tapo aišku, kad Krikštas pribrendo. Delsti nebebuvo galima. Tą savo žūtimi dar 1009 metais paliudijo Brunonas Bonifacijus.

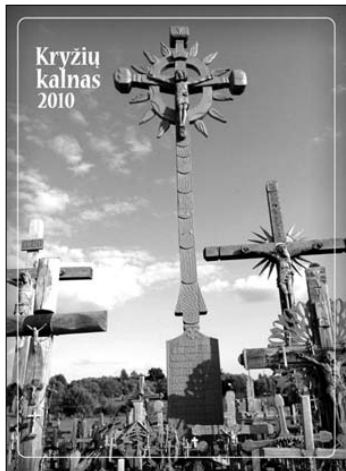
Žinoma, krikščionybės įvedimas būtų paspartinęs Lietuvos raidą. Iki Brunono ir Vaitiekaus į prūsų ir lietuvių žemes vyko taikios misijos. Geranoriški tikėjimo vyrai. Dar buvo įmanoma apsikrikštyti taikiai ir gauti visus politinius dividendus. Buvo galima gauti taiką. Buvo galima gauti ir tai, kas neišmatuojama, laimėti metafizinį lobį.

Brunonas siūlė viską. Jis siūlė istoriją. Nereikia manyti, kad lengvą, tačiau lengvesnę ir laimingesnę. Ir tokią, kurioje būtų patyrę daugiau laisvės. Deja, lietuviai pasielgė ne taip, kaip būtų galėję. Praleidę šansą, jie išlaikė savo religiją ir civilizaciją – unikalią, tik neabejotinai kitokią. Bet kelis šimtmečius turėjo kęsti karus su Europa. Jie nebūtų kilę, ir prūsai būtų išlikę, ir Lietuvos teritorija būtų didesnė, ir šiandien mes reikštume daugiau.

Šansu, kurį siūlė Brunonas, nepasinaudojome. Nepasinaudojome visų pirma taikos ir ankstyvo įėjimo į Europą galimybe. Nepasinaudojome ateitimi, kurią įkūnijo misionierius Brunonas Bonifacijus. Šis vyras 1009 metais Lietuvai buvo Europa. Vėliau Europa inkarnavosi į karinius ordinus. Brunonas liko epizodu. O Lietuvos pagoniška civilizacija – keturių amžių istorija. Atidėtu mirties nuosprendžiu. (Pabaiga)

RELIGINIAME GYVENIME

Šiaulių vyskupas ir Lietuvos kariuomenės vyr. kape-lionas Eugenijus Bartulis ketvirtą kartą išleidžia savo darytomis nuotraukomis iliustruotą kalendorių. Kitų metų kalendoriaus tema – Kryžių kalnas. Kalendorius vadinasi "Kryžių kalnas 2010". Šio kalendoriaus su-tiktuvės įvyko lapkričio 6 d. Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešojoje bibliotekoje. Šiais metais, anot vyskupo, buvo noras švenčiant Lietu-vos tūkstantmetį pristatyti, ką mes patys turime gražaus, tad pasirinktas šalia Šiaulių esantis Kryžių kalnas. Nuotraukos, darytos įvairiais metų laikais, papuoš 2 kalendorius: sieninį ir stalinį.

Šakių rajone baigti medinės Kaimelio Šv. Arkangelo Mykolo šventovės atnaujinimo darbai. Šiuos darbus nuo 2005 m. finansavo Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos – iš viso buvo skirta per 777,000 litų. Tvarkant šventovę buvo atlikti istoriniai, konstrukciniai, polichromijos tyrimai, pašalinta šventovės ir varpinės avarinė grėsmė. Atremontuotos sienos, grindys, stogas, atkurtas bokštas, sutvirtinti pamatai. Šventovė nudažyta aliejiniais dažais pagal autentišką spalvą. Kaimelio Šv. Arkangelo Mykolo šventovė pastatyta 1860 m. grafo Benedikto Tiškevičiaus lėšomis, pašventinta 1885 m.

Apaštalinė konstitucija "Anglicanorum Coetibus", skirta anglikonams, kurie nusprendė užmegzti visišką vienybę su katalikų Bažnyčia, išleista lapkričio 9 d. Kartu su konstitucija išspausdintos Papildomos normos, patikslinančios kai kurias nuostatas. Konstitucija skelbiama popiežiaus Benedikto XVI, jo pasirašyta lapkričio 4 d. Ją sudaro 13 straipsnių. Panašios apimties yra ir Papildomos normos, kurių autorė yra Tikėjimo mokymo kongregacija. Apaštalinė konstitucija numato Personalinių ordinariatų steigimą. Tai yra atsakymas į kai kurių anglikonų bendruomenių ir klero grupių iniciatyvą užmegzti visišką ir regimą bendrystę su katalikų Bažnyčia. Numatytas kelias leis tai padaryti, tuo pačiu saugodamas ir gindamas anglikoniško liturginio ir dvasinio paveldo elementus.

Astrobiologijos studijų savaitė, surengta Popiežiškosios mokslų akademijos, prasidėjo Vatikane lapkričio 6 d. Tai dar vienas renginys, kuriuo Šventojo Sosto institucijos įsijungė į šiemet minimus Tarptautinius astronomijos metus. Studijų seminare dalyvavo mokslininkai iš Italijos, Šveicarijos, Vokietijos, JAV. Astrobiologija – tai daugiadisciplininė mokslo sritis, burianti fizikus, chemikus, geologus, biologus, planetologus ir astronomus, tyrinėjanti gyvybės evoliuciją žemėje ir gyvybės galimybes kosminėje erdvėje. Studijų savaitės programoje vyko diskusijos apie gyvybės žemėje kilmę ir evoliuciją, apie gyvybės žemėje ateitį ir jos plėtros už mūsų planetos ribų perspektyvas, taip pat apie kitų gyvybės formų egzistavimo visatoje galimybes.

P O K A L B I A I

Draugui – 100 ir darbas dar vyksta

Čikagoje leidžiamam dienraščiui, šiemet švenčiant leidybos 100-metį, daug skaitėme apie išeivijoje ir Lietuvoje tam jubiliejui skirtus renginius, apie *Draugo* istoriją, apie specialiai išleistą knygą. Įdomu sužinoti ir apie *Draugo* kasdienybę – kas apie tai geriau žino, negu vyriausioji redaktorė? Jauna, veikli lietuvaitė – Dalia Cidzikaitė sutiko atsakyti į *Tėviškės žiburių* klausimus.

– *Kada atvykote į Čikagą, kaip atėjote į laikraščio redagavimo darbą?*

– Į Čikagą atvykau prieš kiek daugiau nei dešimt metų – 1999-ųjų rugpjūčio gale, vos kelios dienos prieš prasidedant naujiems mokslo metams “University of Illinois at Chicago”. Tada pradėjau pirmuosius metus PLB Lituanistikos katedroje UIC, doktorantūros programoje. Kadangi nesijaučiau esanti pakankamai stipri kalbėdama angliškai, o be to, naujoji mokykla bei joje esanti tvarka man buvo visiškai nežinoma, pirmieji metai tapo tikrais iššūkio metais, pareikalavę ne tik pripratimo prie pasikeitusios aplinkos, bet ir įpratimo prie gero kai didesnio studijų krūvio. Po metų kitų vėl išitraukiau į teatro veiklą, kurią pradėjau dar Vilniuje Gedimino Storpirščio vadovaujamoje teatro studijoje “Elementorius”. Čikagos scenose su teatro grupėmis “Sprung”, “Plasticene” ir lietuviško teatro sambūriu “Žaltvykslė” suvaidinau keliuose spektakliuose. Filosofijos mokslų daktarės laipsnį apsigyniau 2006 metais tema “‘Kitas’ lietuvių prozoje”, kur “kitas” yra Lietuvoje gyvenusios ar tebegyvenančios etninės bendruomenės, jų atstovai: žydai, lenkai, rusai, čigonai, tuteišiai. (Po metų 2007 metais Lietuvių tautosakos ir literatūros instituto leidykla tokiu pat pavadinimu išleido mano knygą.) Šalia pagrindinių studijų, studijavau gretutinę specialybę – kaip “minor” apsigyniau teatro studijas, vaidybą.

Rašyti į lietuvišką spaudą pradėjau dar studijuodama UIC. Iš pradžių dauguma straipsnių buvo apie PLB Lituanistikos katedros veiklą ir joje įvykusius renginius. Po kurio laiko ėmiau daugiau bendradarbiauti su savaitraščiu *Amerikos lietuvius*, ilgainiui tapdama viena iš šio laikraščio žurnalistų. Tad į žurnalistiką atėjau iš akademijos ir žurnalistikos abėcėlę išėjau ne universiteto suole, bet dirbdama. O mokytis buvo ko. Kai ką nujaučiau ir supratau intuityviai, kiti dalykai paaiškėjo bedirbant, besimokant iš kitų ir savo pačios klaidų, gavus ne

vieną vertingą patarimą iš tuometinės *Amerikos lietuvio* vyr. redaktorės Vaivos Ragauskaitės. Bene po vienerių metų darbo *Amerikos lietuvių* į mane kreipėsi vienas iš tuo-

Dalia Cidzikaitė,
Draugo vyriausioji redaktorė

metinių *Draugo* tarybos narių Arvydas Tamulis, klausdamas, ar nenorėčiau išbandyti savo jėgas, dirbdama vyr. redaktore *Drauge*. Pasvarsčiusi nusprendžiau, jog norėčiau.

– *Kiek laiko jau esate “Draugo” vyriausiosios redaktorės pareigose ir kokios jos yra?*

– Netrukus bus treji metai, kai dirbu *Draugo* vyr. redaktore. Kadangi redakcijoje dirbančiuosius galima ant dviejų rankų pirštų suskaičiuoti (be manęs, yra dvi redaktorės, viena maketuotoja, viena surinkėja ir viena korektorė, reikalui prispyrus, iš bėdos gelbsti PLB Lituanistikos katedros UIC doktorantė – kaip dienraščiui tai yra labai mažas darbuotojų skaičius), dirbu viską, ką reikia. Beje, turiu labai gerą komandą, todėl, reikalui esant, visos redakcijoje dirbančios moterys gali viena kitą pavaduoti ir atlikti viena kitos darbus. Žinoma, straipsnių skaitymas, jų redagavimas, bendravimas ir darbas su bendradarbiais arba straipsnių autoriais, galų gale, straipsnių atrinkimas ir jų pateikimas – yra mano svarbiausia pareiga ir vien tik mano atsakomybė.

Kiekvieną dieną turiu žinoti, kas bus spausdinama, nuspręsti, kurie straipsniai pasirodys šią savaitę, o kurie galės/turės palaukti, prie kurio reikia dar padirbėti ar dėl kokių priežasčių (klaidų, neaiškumų ir pan.) susisiekti su autoriumi. Į mano pareigas taip pat įeina darbų paskirstymas redakcijoje, naujų temų ir bendradarbių paieška, pati nemažai rašau, kalbinu, dalyvauju renginiuose. Neretai ir fotografuoju. Turbūt turėčiau dar paminėti pokalbius telefonu su skaitytojais bei kitais *Draugo* besidominčiais žmonėmis. Ne paskutinėje vietoje

mano darbo rutinoje būtų ir bendravimas internetu: atsakinėjimas į gausius el.laiškus, susirašinėjimas su bendradarbiais, apsikeitimas naujienomis, naujų ryšių su kitais lietuviškais leidiniais, organizacijomis bei telkiniais užmezgimas. Turiu sekti naujienas, todėl per dieną aplankau keletą tinklalapių, perskaitau trejetą ketvertą JAV leidžiamų laikraščių.

– *Kas lengviausia ir kas sunkiausia šiame darbe?*

– Jei neturi laiko, tada bet koks darbas, net ir mažiausia užduotis, bus sunki. Nors, iš kitos pusės, kartais laiko stoka padeda kur kas didesnius kalnus nuversti. Tad diena dienai nelygu. Kad ir kokia diena būtų, jos gale visada sau pasakau, kad ji praėjo ne veltui – išleistas dar vienas *Draugo* numeris, jame tikrai yra ką skaityti, o rytoj laukia dar geresni, dar įdomesni straipsniai.

Šiuo metu ne tiek sunkiausia, kiek nesmagiausia yra tai, kad neturime užtenkamai rankų visiems straipsniams parašyti, visus įdomius žmones pakalbinti. Temų yra, sumanymų yra, bet bent jau kol kas galime tik pačią viršūnę jų apglėbti. Esame tik trys redakcijoje rašančios žurnalistės, o kai Čikagoje savaitgalį kartais vyksta ne vienas ir ne du renginiai, visų aplankyti net ir trise nespėjame. Jau nekalbu apie renginius kituose lietuviškuose telkiniuose, į kur mes fiziškai dėl laiko stokos negalime nukakti. Todėl esu dėkinga visiems mūsų bendrabarbiams, kurie imasi plunksnos ir parašo, neleidami temai, renginiui ar įvykiui nepastebėtam nugrimzti į užmarštį.

Ne mažiau sunku susidoroti ir su mus pasiekiančių straipsnių kalba bei stiliumi. Turime tik vieną korektorę, todėl ne visos klaidos, ne visi tarptautiniai žodžiai yra pastebimi ir ištaisomi. Beje, klaidų ir tarptautinių žodžių įvelia ne vien Lietuvoje gyvenantys lietuviai, bet ir išeiviai. Todėl prisieina taisyti visų straipsnius. Pelnytai gauname pylos už paliktas klaidas ar svetimžodžius iš skaitytojų, bet kol kas realybė yra tokia.

– *Kokių pakeitimų galvojate, kad “Draugas” sulauks ar turėtų sulaukti ateityje?*

– Laikai tokie, kad, kaip ir kiekvienas popierinis leidinys, taip ir *Draugas* turės keistis. To pareikalaus ir jau reikalauja ir sunkmetis, ir vis labiau mūsų gyvenimuose įsigalintis internetas, ir lietuviškos spaudos padėtis išeivijoje

Nukelta į 7-tą psl.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Vizitas Lenkijoje

Lenkijoje viešinti Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė lapkričio 11 d. Varšuvoje lenkų kalba pasveikino kaimyninę valstybę Nepriklausomybės dienos proga. Prezidentė atkreipė dėmesį, kad svarbiausiais istorijos momentais abi šalys buvo kartu.

Susitikime su Lenkijos prezidentu Lechu Kaczynskiu aptarti energetikos klausimai – Lietuvos ir Lenkijos elektros jungties statybos eiga bei Europos energijos tiekimo saugumo problemos. Prezidentė teigė, jog “Lietuva yra pasiryžusi glaudžiai bendradarbiauti su Lenkija įgyvendinant elektros jungties projektą ir sieks, kad jis būtų finansuojamas Europos komisijos iš naujos 2013 m. ES finansinės perspektyvos”. Lietuvos ir Lenkijos prezidentai taip pat sutarė kartu globoti kitąmet įvyksiančio Žalgirio mūšio 600 m. jubiliejaus renginius.

Lėšas skirs reformoms

Lapkričio 5 d. premjeras Andrius Kubilius tvirtino, jog šiemet stengiamasi suvaldyti finansinę būklę, o kitus metus vyriausybė skirs esminėms struktūrinėms reformoms sveikatos apsaugos, socialinių reikalų srityse, “bandydami ieškoti efektyvesnio lėšų panaudojimo principų”. Jis besitikintis, kad po diskusijų seime kitų metų fiskalinis deficitas išliks bent toks, kokį dabar yra suplanavusi vyriausybė.

Premjero teigimu, vyriausybės vykdomai finansų politikai pritarė ir Europos komisija, ir Tarptautinis valiutos fondas. “Ir tai padeda rinkas mums pigiau skolinti tas lėšas, kurios yra būtinos deficitui finansuoti”, – sakė A. Kubilius. Planuojamas kitų metų valstybės biudžeto deficitas – 5.176 bln. litų, arba 6.2% bendrojo vidaus produkto (BVP), o fiskalinis deficitas – apie 9.5%. Vyriausybė dėl per didelio deficito yra sulaukusi ir prezidentės Dalios Grybauskaitės kritikos, jog deficitą būtų galima dar mažinti, o vyriausybei būtina vykdyti atidėliojamas struktūrines reformas.

Nemato pažangos

Latvijos užsienio reikalų ministeris Maris Riekstinis lapkričio 9 d. pranešė, jog kol kas nėra pažangos sprendžiant Lietuvos ir Latvijos jūros sienos klausimą. Šiuo metu žinovų lygiu vyksta pokalbiai dėl susitarimų, kurie reguliuotų Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimą tiriant ir išgaunant gamtos išteklius, tačiau pažanga tikėtina kitąmet.

Lietuvos ir Latvijos ministrai sausio mėnesį sutarė pradėti derybas dėl iki šiol neišspręstų klausimų, susijusių su Latvijos neratifikauta jūros sienos sutartimi. Lietuva sienos sutartį ratifikavo prieš 10 metų, bet Latvijos seimas to nepadarė iki šiol. Latvijos ekonomikos ministerija yra raginusi prieš tai susitarti dėl ekonominio bendradarbiavimo galimo naftos telkinių eksploatavimo atveju.

IAE veiklos nepratęs

Seimas lapkričio 12 d. atmetė frakcijos “Viena Lietuva” narių pateiktą rezoliuciją dėl Ignalinos atominės elektrinės veiklos pratęsimo. “Viena Lietuva” siūlė vyriausybei paraginti nedelsiant pradėti derybas su Europos sąjunga (ES) dėl Lietuvos stojimo į bendriją sutarties keitimo. Siūlyta keisti nuostatas dėl Ignalinos atominės elektrinės antrojo bloko veiklos galutinio sustabdymo datos – numatyti, kad elektrinė būtų uždaryta ne 2009 m. gruodžio 31 d., kaip Lietuva yra įsipareigojusi ES, o vėliau – 2012 m. gruodį.

Rezoliucijos projektą pristatantys tvirtino, kad pasirašydama sutartį Lietuva buvo kitokioje būklėje – neturėjo ekonominių argumentų, kodėl ją reikia uždaryti vėliau – BVP kilo, bedarbystė ir deficitas buvo minimalūs.

Premjeras Andrius Kubilius tvirtino nežinąs, kaip reikėtų įvykdyti įstatymą dėl Ignalinos atominės elektrinės (IAE) veiklos pratęsimo, jeigu seimas jį priimtų. Jis tai pavadino žaidimu populizmu, nors rinkimai dar toli. Įstatymo projektui neigiamą išvadą yra pateikęs ir Seimo teisės departamentas. Jis nuostatą dėl Ignalinos atominės elektrinės antrojo bloko darbo pratęsimo iki 2012 m. liepos 1 d. pavadino “teisiškai ydinga” bei prieštaraujanti Lietuvos stojimo į Europos sąjungą (ES) sutarčiai.

Įstatymo projektas numato, kad jėgainės darbas, tai suderinus su ES ir valstybėmis narėmis, galėtų būti pratęstas iki 2012 m. liepos 1 d. Elektrinės veikla būtų pratęsta ne vienašališkai nusprendus Lietuvai, o tai iki 2010 m. pradžios suderinus su ES. Pernai Lietuvai nepavyko susitarti su Europos komisija dėl Ignalinos atominės elektrinės veiklos pratęsimo, tačiau vyriausybei pavyko užsitikrinti pažadus suteikti Lietuvai daugiau taršos leidimų bei gauti daugiau finansinės paramos energetikos saugumo didinimo projektams. **RSJ**

Mykolas Giedraitis, *Kraterio pakraštys*, (*Crater's Edge*) atsiminimų rankraštis anglų kalba

Ištrauka iš 5-ojo skyriaus “Nikolajevka”, psl. 147-150. (Išvertė Ana Vencloviėnė)

Masinė balandžio 13-sios deportacija – tai buvo dar vienas sklandžiai įvykdytas tarp-tautinio gangsterizmo aktas. Nurodytą dieną net keli šimtai gyvulių traukinių unisonu ėmė riedėti į rytus, veždami trečdalį milijono senolių, moterų ir vaikų pasitikti savo likimo. Rašydamas šiuos žodžius 2001 m. spalio mėnesį, sunkiai galiu išvengti palyginimų su rugsėjo 11-sios Manhetenu. Tik sovietinis 1940 m. variantas numatė ne tūkstančių, o šimtus tūkstančių nekaltų žmonių sunaikinimą.

Rytų Lenkijos įjungimo į Sovietų Sąjungą greitis buvo lygiai toks pat įspūdingas. Jau už 50 kilometrų į rytus nuo Slanimo pamatėme, kad geležinkelio bėgiai pritaikyti prie tarybinės plačios vėžės ir gyvulinis traukinys jau laukia mūsų Baranovičių stotyje. Traukinys buvo visai toks pat, kaip ir tas, kuriuo iki šiol važiuojame, su vieninteliu patobulinimu: grindyse buvo angos gamtiniais reikalams atlikti. Du traukiniai stovėjo greta vienas kito, ir žmonės iš kiekvieno vagono tiesiog pervarė per bėgius. Dauguma iš mūsų pešėsi dėl vietų ant vagono grindų, manau, jie tikėjosi, kad susigrūdus, bus šilčiau. Mano motina pasielgė priešingai: ji mums keturiems užėmė viršutinę vietą prie mažyčio langelio. Nors ten buvo ir šalta, bet oras geresnis ir vietos daugiau. Šalia mūsų įsitaisė trijų žmonių šeima – Naumovičiai. Šeimos galva jau sėdėjo kalėjime, kai jo žmona, švelnioji ponia Nadzia su paaugle dukra Zosia buvo suimtos. Sūnus Vlodekas, geležinkelietis, buvo išvykęs darbo reikalais, namo grįžo tik dieną prieš, tad nebuvo įtrauktas “į sąrašą”. Bet jis primygtinai norėjo dalytis tuo pačiu likimu, kaip ir jo šeimos moterys – įspūdingas sūnaus ir brolio pareigos jausmo pasireiškimas. Kiti žmonės apačioje, kuriuos aš prisimenu, buvo: ponia Bazilevska su gitara, labai senas rabinas, kuris pasinėręs į maldą atrodė visiškai abejingas aplinkai, ir žydų berniukas, nepalijaujamas – veltui – reikalavęs *kogele-mogele mit monchkės* – plakto kiaušinio trynio su cukrumi.

Mūsų kampelyje man leido užimti “vietą prie lango”, tad galėjau stebėti išorinį pasaulį. Ties maža Neharelajės stotele – senąja siena tarp Lenkijos ir Sovietų Sąjungos – mes įvažiuojame į proletariato Tėvynę, kuri iš karto padarė man siaubingo neturto įspūdį. Prieškario Lenkijos pasienis, palyginti, atrodė linksmas, tvarkingas, na gal šiek tiek kuklus. Balandžio

15-ąją pasiekėme Minsko, sovietinės Gudijos sostinės, centrinę stotį. Priemiesčiai buvo smarkiai apgriauti. Stotyje buvo pilna kitų gyvulių traukinių su tremtiniais. Kai sargybiniai pašaukė savanorius atnešti vandens, mūsų vagono vardu pasiūliau savo paslaugas. Tai suteikė man galimybę prasimankštinti ir truputį apsižiūrėti. Žinojau, kad mano tėvas kalinamas Minske, tai paklausiau sargybinių, kur kalėjimas. Jie parodė į didžiulę tvirtovę, metančią šešėlių virš stoties. Kažkas paaiškino, kad tai buvusi Sapiėgų pilis – Sapiėgų iš Derečino. Supratau, kad mes su tėvu akimirkai priartėjome vienas prie kito vos per kelis šimtus metrų. Jam taip ir nebuvo lemta sužinoti, kad žmona su vaikais pravažiavo taip arti paskutinio jo kalėjimo sienų.

Antrąją dienos pusę traukinys vėl išjudėjo į Rytus, vis dar tebevažiuodamas buvusios Lenkijos ir Lietuvos valstybės teritorija. Prilipęs prie savo stebėjimo punkto, sugėbėjau iššifruoti pavadinimus,

jos liudininkas. Tos dienos įvykiai toli gražu nebuvo vienkartinis barbariškumo protrūkis. Tarp balandžio 4-sios ir gegužės 12-sios dvidešimt Raudonosios armijos į nelaisvę paimtų lenkų karininkų grupių – iš viso 4143 žmonės – buvo atvežti iš karo belaisvių stovyklos Kozelske, netoli Kalugos, į Kozogorų mišką. Čia

Mykolas Giedraitis savo namuose Oksforde. 2008 metai
Ntr. A. Vencloviėnės

Giedraičių dovanotų leidinių parodos atidarymas. Iš k.: maestro A. Krevnevičius, A.-R. Drupienė, Didžiosios Britanijos ambasadorius Simon Butt, dr. Hubert Zawadski, Ben Morris, LMAB direktorius dr. Juozas Marcinkevičius, Rosy Giedroyć

taip gerai žinomus Senkevičiaus trilogijos skaitytojams. Riedėjome per Borisovą iki Oršos, kur 1514 m. LDK kariuomenė sustabdė Maskvos plėtrą į Vakarus... Balandžio 17-ąją pasiekėme Smolensko miestą. Ši vietovė mums, Lobzovo Giedraičiams, svarbi, nes būtent čia septynioliktą šimtmetį buvo sutvirtinti giminės ryšiai su Polubinskiais. Mums buvo keista, kad traukinys nestojo Smolensko stotyje. Šiandien šios skubos priežastys, žinoma, yra aiškios.

Prieš atvykstant į Smolenską pravažiavome mažą Chatynės stotelę, kuri yra apie šešiolika mylių nuo miesto į vakarus. Iš karto po to tik per 2 kilometrus priartėjome prie Kozogorų miško. Būtent tą dieną, balandžio 17-ąją, 1940 m. šis miškas buvo masinės 420 lenkų karininkų egzekuci-

kalinius atitempė prie bendro kapo duobės pakraščio ir patyręs NKVD karininkas šaudė juos į pakaušį. Pasaulyje šis pasibaisėtinas nusikaltimas šiandien žinomas kaip Chatynės miško žudynės. Panašios žudymo veiklos, pareikalavusios dar dešimties su puse tūkstančių aukų gyvybių, buvo įvykdytos Charkove ir Mednojės kaimelyje netoli Tverės. Taip buvo sunaikintas lenkų tautos žiedas, taip Sovietų Sąjungos Centro komitetas ir jo generalinis sekretorius Josifas Džugašvilis, taip pat žinomas kaip Stalinas, atkeršijo kariuomenei, kuri 1920 m. vasarą sustabdė sovietų agresiją Vakarų Europoje.

Šias detales sužinojau iš knygos *Chatynės nusikaltimas* (“Zbrodnia Katyńska”, London, 1962, trečias leidimas). Knygoje pasakojama, kaip vi-

są 1940 m. balandžio mėn. Smolensko geležinkelio stotis buvo pilna vagonų su mirčiai pasmerktais lenkų karininkais. Nenuostabu, kad sovietų valdžia nusprendė, kad protingiau būtų neleisti lenkų tremtiniais pamatyti savo akimis tiesioginius šio bjauraus nusikaltimo įrodymus.

Už Smolensko įvažiuojame į istorinės Maskvos žemes. Geografiniai pavadinimai buvo man nebepažįstami, o kaimai už lango visi panašiai apgriuvę, tai nebeužėjau žiūrėti pro grotuotą langelį. Pastebėjau, kad visi kiti vagone nutilo dar anksčiau už mane. Nervinė energija išseko, išgailėjo gynybinis pasyvumas – gerai išbandyta išgyvenimo formulė. Štai kokiais žodžiais po trejų metų, būdamas keturiolikos, aprašiau tą savo kelionę lenkų emigracinės valdžios institucijų Teherane prašymu: “Dvi savaites keliavome krovininiais vagonais (pritaikytais gyvulių ir žmonių transportui – M.G.). Kiekviena vagone buvo apie 40 žmonių. Stotyse mūsų į lauką

duoti į vagonus. Tai reikalavo geležinės disciplinos, nes nežinojome, kiek truks kelionė. Bet greitai išaiškėjo, kad mūsų padėtis gal kiek ir geresnė, negu žmonių, gyvenančių tose vietovėse. Kai kuriose stotyse badaujantys vaikai ir moterys prasiverždavo prie vagonų ir *maldaudavo mūsų sušelpiti juos maistu*. Jaučiuosi priverstas oficialiai pažymėti, kad nemažai mūsų, tarp jų ir mano motina, rado širdyse pasiryžimo pasidalinti su nelaimingaisiais savo “geležiniais Slanimo racionais”.

Balandžio 22-ąją, ar panašiai, mes persikėlėme per galingą Volgą netoli Kuibyševo (dabar vėl Samara). Šis įvykis vėl pažadino manyje susidomėjimą išoriniu pasauliu. Netrukus atsiradome baškirų žemėje, ir mano dėmesį patraukė egzotiškai skambantis Ufos, Baškirijos pagrindinio miesto pavadinimas. Mūsų “transporto vienetas” laikėsi nuošaliau nuo Maskvos, ir šiandien, naudodamasis sovietų geležinkelių (apie 1940 m.) tinklo žemėlapiu, galiu pabandyti atkurti mūsų kelią tarp Smolensko ir Ufos. Esu gana tvirtai įsitikinęs, kad mes turėjome pravažiuoti per Viazmą, Kalugą, Tulą ir Penzą. Mūsų kelionės nuobodulį tik retkarčiais trumpam prablaškydavo susitikimai su kitais traukiniais, vežančiais tremtinius iš Lenkijos. Kai mūsų traukiniai stovėdavo greta atsarginiuose keliuose, mažai tegalėdavome vieni kitiems papasakoti naujienų. Bet vis tiek galėjome nors apsieisti informacija apie mūsų suėmimo ir išvykimo į Sibirą punktus. Po kelių tokių susitikimų pradėjome įsivaizduoti didžiulį operacijos, kurios aukomis mes tapome, mastą ir suprasti, kiek daug buvo iškeldinta žmonių. Iš šių susitikimų saime gimė solidarumas tarp visų, jėga pervarytų per Rytų Europos lygumas neaiškaus likimo link.

Tačiau toks draugiškas bendravimas pro langų grotas baigėsi dėl įvykio, kurio pasekmės buvo ir tragiškos, ir tuo pačiu gal kiek tragikomiškos. *Dramatis persona* buvo – taip, jūs atspėjote – mūsų putlioji gitaristė. Ji, nesupratusi, kad geriamojo vandens kibirai, skirti kitam traukiniui, pastatyti (labai neprotingai, turiu pasakyti) tiesiai po mūsų “tualetu” anga, užsimanė pasinaudoti minėtais patogumais. Ir ką gi, nesant plovimo ir dezinfekavimo priemonių, šalia stovintis traukinys neteko savo brangiųjų ir neįkainojamųjų vandens atsargų.

Apie tautinį mokymą ir mokytoją

O kada mes renkamės gyvenime savo profesiją? Įvairiai. Vieni palaipsniui, kiti netikėtai sau pačiam, o dar kiti labai vėlai suvokia ar atranda savo profesijai “meilę”. Vilniaus Salomėjos Neries gimnazijos direktorius ANTANAS SUSLAVIČIUS pasirinko mokyklą visam gyvenimui labai anksti-jaunystėje, šeimoje, kurioje formavosi būsimo pedagogo vertybinės nuostatos ir pagarba mokytojo profesijai. A. Suslavičius, bene vienas iš nedaugelio šalies švietimo įstaigų vadovų, kurio ilgaamžiškumas ir sugebėjimas dirbti toje pačioje darbovietėje vertas gražiausių epitetų. Šiai gimnazijai vadovauja jau kelis dešimtmečius. Savo darbą mokytojo ir ilgamečio kolektyvo vadovo supranta, kaip asmeninio darbo ir mokymosi patirčių sekos planavimo, derinimo su kitomis gyvenimo sritimis, įgyvendinimo ir stebėsenos procesą. Visus pažįstančius šį atkaklų aukštaitį mokytoją stebina aukšta bendravimo ir elgesio kultūra. “Tautinis mokymas – svarbiausia auklėjimo priemonė”, – sako A. Suslavičius.

Amerikiečių psichologas Abraham H. Maslow dar prieš pusšimtį sudarė gyvenimiškų poreikių piramidę. Aukščiausią piramidės pakopą pasiekia du nuošimčiai visų žmonių, kurie visiškai atsiduoda didžiosios idėjos įgyvendinimui. Pvz., buvęs ministeris pirmininkas Augustinas Voldemaras mokėsi retorikos ir svetimų kalbų siekdamas politinių tikslų.

Antanas Suslavičius yra tarp tų dviejų laimingųjų nuošimčių pasaulio gyventojų, kurie įgyvendino savo svajonę ir pasiekė unikalių rezultatų savo pasirinktoje mokytojo profesijoje. Todėl gimnazijos vadovui, nors ir pasiekusių unikalių laimėjimų švietimo vadyboje ir gimnazijos veido formavimui, nuolatos tenka tobulinti įvairias moksleivių mokymo sritis, ypač formuoti pamokas įdomiai, kūrybiškai, skatinant mokymąsi namuose ir, žinoma, organizuoti prasmingą ir įvairiapusį gimnazijos laisvalaikį. Matematikas pagal profesiją A. Suslavičius savo darbe siekia da-

ryti kompromisus tarp to, ko nori ugdytiniai ir to, ką galime pasiekti, tarp to, kas yra realu ir kas yra idealu. Todėl keldama, derindama ir siekdama moksleivių ugdymo ir profesinio orientavimo tikslų gimnazija kuria ne “tobulą”, bet optimalią, geriausią ir tinkamiausią veiklą moksleiviams, norintiems jau gimnazijos suole išsirinkti norimos studijų programos universitete ar aukštojoje mokykloje pasirinkimą, bet ir supažindinami su asmenimis, buvusiais gimnazijos absolventais, kurie tolesnę karjerą pasirinko besimokydami šioje senoje mokykloje, kurioje tautinės mokyklos pagrindus diegė Nepriklausomos Lietuvos visuomenės veikėjai, kaip prof. M. Biržiška, A. Smetona ir kt.

Nuo pat studijų Vilniaus pedagoginiame universitete baigimo A. Suslavičius sprendė uždavinį, kaip ugdyti vaikų mąstymą. Tam jis pasitelkė Lietuvoje žinomų pedagogų metodikas. A. Suslavičiaus kruopščiai apgalvota “piramidė” arba pamokos “piliakalnis” turėjo kertinius akmenis: pasitikėjimą savo jėgomis, saviraiškos ir vaizduotės pagrindus, saugumo jausmą mokyklos bendruomenėje, ir nuosekli loginių bei matematinių pratybių sistema.

A. Suslavičiaus pamokos yra sektinas pavyzdys ne tik jauniems gimnazijos, bet ir VPU absolventams. Nereta mokytojo pamoka yra prisodrinta geriausių liaudies kūrybos pavyzdžių – skaičiuočių, numerologinių “perliukų”, surištų su skaičiais “stebukladariais”. Tai visada nauja, įdomu, kelia moksleivių susidomėjimą. Nepabosta net sunkiausios medžiagos įsisavinimas, kada moksleivis gauna “poilsio minutę” žaidimui skaičiais.

Matematikos dėsnių pritaikymas sudarė sąlygas paaiškinti daugelį pasaulio įvykių ir netgi atlikti žmogaus psichoanalizę. (Norėdami savo skaitytojus supažindinti su iškiliuoju mokytoju, sutrumpintai spausdiname pradžią straipsnio, kuris savo apimtimi daugiau specifinis. Red.) **Dr. E. Mažintas**

Salomėjos Neries gimnazijos direktorius Antanas Suslavičius

KANADOS ĮVYKIAI

Olimpiada Toronte

Kanada gali tapti olimpinio sporto valstybe. Šiuo metu per provincijas keliauja olimpinė ugnis, kviečianti į 2010 m. Žiemos olimpinės žaidynes Vankuveryje. Dar neprasidėjus šiam renginiui, jau kalbama apie kitas olimpinės žaidynes. Toronto ir Ontario provincija laimėjo varžytines surengti 2015 m. liepos 10 iki 26 d.d. *Pan Amerika* olimpiadą. Joje laukiama svečių ir sportininkų iš 42 valstybių. Planuojamos išlaidos *PanAmerikos* žaidynėms – \$2.6 bln. Federacinė ir provincijos vyriausybės žada skirti po \$500 mln., kiti pinigai bus gauti iš savivaldybių, universitetų, verslininkų – sporto rėmėjų reklamos ir kt. Bus pastatyti stadionai, plaukimo baseinai ir kiti sporto aikštynai ne tik Toronte, bet ir Hamiltone, Barrie ir kituose aplinkiniuose miestuose. Statybos leistų padidinti Ontario gyventojų užimtumą, sukuriant 1,600 naujų darbo vietų. Olimpiados dalyviams ir svečiams skirti viešbučiai vėliau taps nebrangiais būstais. Apie galimybę surengti žiemos olimpiadą kalba ir Kvebekas.

Kanados finansų ministeris J. Flaherty tarptautiniame (G-20) finansų ministerių pasitarime Škotijoje pasipriešino pasiūlymui, kad būtų nustatytas vieningas pasaulinis mokestis bankams, vykdančiams bet kokias pinigines perlaidas ir operacijas. Kanados vyriausiojo finansų specialisto nuomone, tai nepadėtų išvengti galimo bankų žlugimo, o nuostolius dengti turėtų visi mokesčių mokėtojai. Vietoje mokesčių J. Flaherty siūlo bankams pasirūpinti atsargos lėšų fondu, kuris ir išgelbėtų, atsidūrus sunkioje padėtyje. Tam pritarė daugelis pasitarimo dalyvių.

Konservatoriai, laimėję rinkimus dar dviejose rinkiminėse apylinkėse (N. Škotijoje ir Kvebeko provincijoje), savo atstovų parlamente skaičių padidino iki 145. Kitas dvi vietas pasidalijo Kvebeko blokas ir NDP (Br. Kolumbija). Šiuose papildomuose rinkimuose į parlamentą liberalai liko be jokio laimėjimo. Partijos kritikai ir net patys liberalai pradeda abejoti, ar su dabartiniu vadovu M. Ignatieff liberalų partija atgaus turėtą populiarumą ir politinę įtaką.

Ontario provincijos vyriausybės narys G. Smitherman paliko savo pareigas ir pradeda rinkiminį vajų didžiausio valstybės miesto Toronto savivaldybės vadovo pareigoms užimti. Per politinės veiklos 10-metį G. Smitherman pasižymėjo aktyvumu: buvo išrinktas provinci-

jos parlamento nariu, dirbo sveikatos apsaugos, energetikos ministru. G. Smitherman neslėpė savo homoseksualaus gyvenimo būdo, jis vienas iš pirmųjų susituokė su savo draugu ir jį viešai pristato visuomenei. Tai nesumažino politiko populiarumo. Tačiau jo gana skubotą išėjimą iš darbo kritikai sieja su skandalu dėl e-health švaistymo. Tuo metu G. Smitherman buvo provincijos sveikatos ministru ir, opozicijos nuomone, yra atsakingas už nepateisinamą išlaidumą šioje agentūroje. Dabartinis miesto savivaldybės vadovas D. Miller pareiškė, kad, užbaigęs antrąjį terminą, pasitraukia iš viešosios veiklos.

Ed Stelmach, Albertos provincijos pažangiųjų konservatorių vyriausybės vadovui, pavyko išsaugoti daugumos partijos narių pasitikėjimą. Konservatorių atstovų visuotiniame susirinkime daugelis teigiamai įvertino dabartinio vadovo veiklą, nežiūrint kai kurių priekaištų dėl ekonominių ir politinių sprendimų ir rezultatų. Albertos konservatorių vyriausybei Ed Stelmach vadovauja nuo 2008 metų. Jis išrinktas po to, kai buvo priverstas pasitraukti iš politikos ilgametis provincijos vadovas Ralph Klein.

Sakoma – pinigais traukia pinigą. Šį posakio teisingumą gali patvirtinti Kalgaryje gyvenantis kanadietis Ndabene. Visai neseniai jis loterijoje laimėjo \$17 mln. (*Lotto Super 7*). Loterijos organizatoriai susidomėjo niekuo nepaaiškinama šio lošėjo sėkme. Be šios \$17 mln. sumos, jis yra laimėjęs dar keturis kartus: dukart po \$1 mln., kitus du kartus mažesnes sumas. Ekonominiu sunkmečiu neturėtų skūstis ir viena Manitobos indėnų rezervate gyvenanti šeima. Ji naujajame *Lotto Max* loterijos žaidime laimėjo \$50 mln. sumą, vieną iš didžiausių laimėjimų Kanados loterijos istorijoje.

Beveik trys milijonai kanadiečių gyvena kitose valstybėse. Daugiau kaip pusė išvykėlių gyvena JAV, Hong Konge, Didžiojoje Britanijoje ir Australijoje. Pastebėta, kad gyvenimą kitose valstybėse renkasi 21-25 m. jauni mas; čia jie mokosi arba keliauja, susipažindami su kitos valstybės gyvenimu. Kita dalis atvykėlių, įgijusių Kanados pilietybę ir išmokusių anglų kalbos, grįžta į savo gimtines. Į Taivaną, Hong Kong, neretai ir į Indiją vėliau grįžta trečdalis visų išvažiavusių. Kanadoje pagal pasakutinio surašymo duomenis yra beveik 34 mln. gyventojų. **SK**

Mykolas Giedraitis, *Kraterio pakraštys*, atsiminimų rankraštis anglų kalba...

Atkelta iš 4-to psl.

Jiems tai buvo siaubingas smūgis. Veltui vargšė gitaristė atsiprašinėjo. Kitas traukinys, šnekant perkeltine reikšme, atsuko mums nugarą, ir daugiau mes gandais nebesidalijome...

Po Ufos prasidėjo ilgas kopimas Uralo link. Niekada anksčiau nematęs tikrų kalnų, vėl, nepaisydamas šalto rytų vėjo, grįžau prie savo stebėjimo punkto prie lango. Žinoma, Uralas negali susilyginti su snieguotomis Altaiaus ar Elbruso kalnų virtinėmis, kurios šmėkštelėjo kiek vėliau. Bet man užtat padarė įspūdį žinios, gautos iš vieno mūsiškio tremtinio, kad mes, pasirodo, perkertame vieną didžiausių pasaulio aukso ir platinos šaltinių, net nemint tokių triviųjų produktų, kaip geležies rūda ir nafta. Čeliabinskas, mūsų kitas sustojimas, buvo niūrus pramonės miestas, uoliai “pridedantis” šių fantastiškų žemės išteklių “vertę” proletariato labui. Po Čeliabinsko ėmėme leisti Vakarų Sibiro lygumos link ba-

landžio 25-ąją (ar 26-ąją?) įvažiuodami į mūsų pirmą stambų Centrinės Azijos miestą. Ėmiausi jo pavadinimo – Kurgan – iššifravimo, paskui paskelbiau jį motinai. Tai ją paveikė tiesiog kaip elektrosmūgis. Ji tarė: “Kaip tik čia buvo ištremtas mano tėvas, o motina pas jį atvažiavo...”

Balandžio 27-ąją pasiekėme mažą Petuchovo stotelę, apie 200 kilometrų už Kurgano ir 3000 kilometrų į rytus nuo Slanimo. Čia mums liepė išlipti iš traukinio ir įsitaisyti ant žemės šalia bėgių. Pagaliau atvykome. Mūsų vagonui pasisekė. Kelionės metu nebuvo mirčių. Kitur, žinojau, jų buvo daug. Tokiais atvejais sovietų laidotuvių apeigos buvo paprastos. Du sargybiniai nustumdavo į šalį šeimą ir, pageidautina, traukiniui judant, išmesdavo kūną iš vagono. Vaikui užtekdavo ir vieno sargybinio. Tie, kurie pasiekėme Petuchovą gyvi, gulėjome, susigrūdę dėl šilumos, po žvaigždėtų Sibiro dangumi. Ankstyvą rytą miegančių žmonių kūnus padengė šerkšnas, paslėpęs po savo kerinčiu blizgesiu mūsų kančias.

MŪSŲ TĖVYNĖJE

ATLEISTI DARBUOTOJAI

Lietuvos valstybinis radijas ir televizija (LRT) šiemet jau atleido 75 darbuotojus ir panaikino daugiau kaip 80 etatų. Tai sudaro maždaug 12% visų darbuotojų. Tarp atleistųjų – 9 darbuotojai, kurių darbo stažas LRT yra daugiau kaip 40 metų, 17 darbuotojų – daugiau kaip 30 metų. Prasidėjus sunkmečiui mažėjo ir LRT darbuotojų atlyginimai – šiemet vidutiniškai daugiau kaip 20%. Naująjį sezoną buvo mažinami laidų biudžetai – vidutiniškai apie 40%. Šių priemonių LRT ėmėsi mažėjant abiem finansavimo šaltiniams – valstybė mažina biudžetą, drastiškai mažėja ir reklamos pajamos. Šiuo metu LRT transliuoja tris televizijos ir tris radijo kanalus, administruoja naujienų portalą. LRT yra Europos transliuotojų sąjungos narė, o jos biudžetas yra vienas mažiausių tarp Europos visuomeninių transliuotojų.

MOKESČIAI PAGAL PAJAMAS?

BNS užsakymu rinkos tyrimų bendrovės RAIT atlikta apklausa rodo, kad didžioji dalis šalies gyventojų pritaria progresinių mokesčių įvedimui. Pusė apklaustųjų (52.7%) pritaria, kad didesniu pajamų mokesčiu būtų apmokestintos didesnės nei 5,000 Lt “į rankas” gaunamos pajamos. 9.3% teigia, kad didesnis pajamų mokestis turėtų būti taikomos didesnėms kaip 7,500 litų, 7.6% – didesnėms kaip 10,000 Lt pajamoms. Tačiau progresiniams mokesčiams nepritaria 20.3% apklaustųjų – dažniausiai gaunantieji didesnes pajamas (daugiau kaip po 1,100 Lt vienam šeimos nariui). Žmonės su aukštu išsimokslinimu dažniau pritaria, kad didesniu mokesčiu būtų apmokestinamos didesnės nei 7,500 Lt pajamos “į rankas”, miestiečiai – didesnės nei 10,000 Lt. RAIT spalio 8-19 d.d. apklausė 1013 nuolatinių Lietuvos gyventojų nuo 15 iki 74 metų amžiaus.

PRASTA SVEIKATOS APSAUGA

Lietuva – viena prasčiausiai sveikatos apsaugos kokybę užtikrinančių šalių Europoje, rodo 2009 m. Europos šalių sveikatos apsaugos kokybės rodiklis “Euro-Health Consumer Index 2009”. Kasmetiniame tyrime Lietuva užima 29 vietą iš 33. Šalys buvo vertinamos šešiose kategorijose: pacientų teisių bei teikiamos jiems informacijos, e-sveikatos, gydymo rezultatų, laiko, kurį pacientai laukia iki gydymo pradžios, gydymo paslaugų pasiūlos ir farma-

cijos politikos. Daugiausia taškų Lietuva gavo už pacientų teises ir teikiamą jiems informaciją. Šioje kategorijoje Lietuva surinko 136 taškus iš 175 galimų. Tuo metu už farmacijos politiką Lietuva įvertinta prasčiausiai. Vienas iš vertinamų farmacinės politikos punktų buvo informacijos prieinamumas apie vaistus. Prastą Lietuvos įvertinimą galėjo lemti tai, kad tokia informacija nebuvo lengvai prieinama. Prasta padėtis gali dar pablogėti dėl finansų krizės. Pasaulio sveikatos organizacijos duomenimis, 2009 m. pradžioje vidutinė gyvenimo trukmė Lietuvoje buvo 71 metai. Tuo tarpu Europos sąjungos (ES) vidutinė vyrų gyvenimo trukmė Lietuvoje – 64.9 metai, o ES – 76. Europos šalių sveikatos apsaugos kokybės rodiklyje 2009 m. pirmąsias vietas dalinasi Olandija, Danija ir Islandija. Latvija užima 31 vietą, Estija – 18. Pernai Lietuva užėmė 24 vietą.

EURO PARODA

Lietuvos banko Kauno skyriuje spalio 29 d. atidaryta paroda “Euras – mūsų valiuta”. Atidaryme dalyvavo Lietuvos banko valdybos pirm. Reinoldijus Šarkinas, finansų ministerė Ingrida Šimonytė, Europos komisijos (EK) atstovai. 2005 m. buvo pasirašytas Lietuvos ir EK Partnerystės susitarimas dėl visuomenės informavimo apie euro įvedimą. Eurą monetas su savo valstybine puse Lietuva išleis į apyvartą įvedusi eurą. Tai įvyks, kada valstybė atitiks nustatytus ekonominius ir teisinius suartėjimo (konvergencijos) kriterijus, sakė R. Šarkinas, pažymėdamas, kad kai kuriose svarbiose Lietuvos pasirengimo euro įvedimui srityse jau labai daug padaryta: dėl eurų monetų ir euro centų kaldinimo, grynųjų pinigų keitimo, prisijungimo prie euro sistemos mokėjimo sistemos, vyksta euro informacinis vėjus.

“NUGALĖTOJŲ AKADEMIJA”

Vyriausybė lapkričio 11 d. pritarė Sveikatos apsaugos ministerijos (SAM) siūlymui steigti naują viešąją įstaigą – priklausomybės ligomis sergančiųjų psichologinės – socialinės reabilitacijos centrą “Nugalėtojų akademija”. Pagal nutarimą, SAM skiriama įstaigos steigėja ir savininke. Ministerija tvirtina, kad “Nugalėtojų akademija” reikalinga perimti priklausomybės ligomis sergančiųjų psichologinės-socialinės reabilitacijos darbą, kadangi šio darbo nebevykdys pertvarkomas AIDS centras. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIuose

Kun. dr. Kęstučio Trimako pranešimas Cicero lietuviams

EDVARDAS ŠULAITIS

Cicero lietuvių dvasios vadas kun. dr. Kęstutis Trimakas, grįžęs iš Lietuvos papasakojo apie savo mėnesį trukusį vizitą tėvynėje. Jis pranešė,

Kun. dr. Kęstutis A. Trimakas kalba apie Sibiro kankinės Adelės Dirsytės darbų reikšmę lietuvių tautai jos gimimo 100 m. minėjime Šiauliuose 2009.IX.27

kad palydėtuvėse gautus pinigų (300 dol.) atidavė neturintiems Vytauto Didžiojo universiteto Kaune studentams. Tai padarė per Teologijos fakulteto Religinio auklėjimo katedros vedėją dr. Eugenijų Danilevičių. Kelis iš sušelpusių studentų gautus laiškus paskaitė.

Rugsėjo 26-27 d.d. kun. dr. K. Trimakas buvo Šiaulių vyskupo Eugenijaus Bartulio vyskupas. Šeštadienį, rugsėjo 26, jis dalyvavo vyskupijos jaunimo dienos programoje, veddamas pokalbį su jaunimu apie Sibiro kankinės Adelės Dirsytės uždegantį pavyzdį. Sekmadienį, rugsėjo 27, skaitė paskaitą visuomenei apie jos aukos reikšmę visai mūsų tautai. Spalio 4 d. Kelmėje skaitė paskaitą tikybos mokytojams bei visuomenei apie religinius išgyvenimus psichologiniu požiūriu.

Kalbėtojas apžvelgė ir savo darbų rezultatus iš ankstesnių metų, kai kiekvieną rudėnį Lietuvoje praleisdavo po tris mėnesius, t.y. visą semestrą dėstydamas Lietuvos universitetuose ir kunigų ruošimo seminarijose. Jis sutiko nemažai savo buvusių studentų, pasauliečių ir seminaristų, kurie dabar yra mokytojai, klebonai, vikarai, ligoninių ar universitetų kapelionai, o vienas jų – Marijos radijo direktorius. Universitetuose yra tebenaudojama jo psichologijos knygų serija, o evangelinė poezija, sutelkta *Ieškančiojo pėdsakuose*, neretai girdima religiniuose renginiuose.

Spalio 7 d. Lietuvos žemės ūkio universiteto koplyčioje jis vedė dvasinės atgailos vakarą dėstytojams ir studentams; kartu su universitetų kapelionais atnašavo šv. Mišių auką, o susikaupimui buvo skaitoma jo evangelinė poezija iš *Ieškančiojo pėdsakų*.

Beje, būdamas Lietuvoje, kunigas atidavė spausdinti naują poezijos rinkinį *Jis man dovanavo būtį*. Viešėdamas tėvynėje, jis padarė nemažai įrašų Marijos radijo programai, kuri girdima Lietuvoje bei užsienyje. Jo paliestos temos: *Gyvybės kultūra, Religiniai išgyvenimai ir tikėjimas psichologiniu požiūriu, Adelė Dirsyte – Sibiro kankinė* (100 metų nuo jos gimimo), *Draugo dienraštis* (100 m. nuo jo įsiesteigimo).

Viešėdamas Vilniuje kun. dr. K. Trimakas susitiko su dabartine *Draugo* dienraščio šeštadieninio priedo *Kultūra* redaktore rašytoja Renata Šerelyte ir aptarė jos viešnagės programą Čikagoje šių metų Padėkos dienos savaitgalį: lapkričio 28 d., 4 v.p.p. – Jaunimo centre ir lapkričio 29 d., 12.30 v.p.p. – Lietuvių centre Lemonte.

(Ntrs. J. Proscevičiaus)

Šiaulių vysk. Eugenijus Bartulis su Adelės Dirsytės gimimo minėjimo programos atlikėjais: paskaitininku kun. dr. Kęstutiu A. Trimaku, Šiaulių katalikių moterų draugijos choru ir kanklininkėmis

London, ON

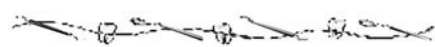
MŪSŲ PARAPIJOS TARYBA ruošia ADVENTINES VAIŠES lapkričio 29, sekmadienį. Vaišės bus po sekmadienio Mišių Kristaus Karaliaus ukrainiečių parapijos salėje, 707 Nelson St. (prie Lansdowne).

KLB LONDONO APYLINKĖS VALDYBA kviečia visus Londono apylinkės lietuvių bendruomenės narius į Lietuvių bendruomenės Londone įkūrimo 60 m. sukakties paminėjimą, kuris įvyks gruodžio 13, sekmadienį, 12 val. “Mandarin” restorane, 387 Wellington Rd., priešpiečių metu.

LAPKRIČIO 22, sekmadienį, Mišios bus aukojamos už a.a. Stanislovą Repšį (X metinės). **Inf.**

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ (“parking”)

(905) 333-5553

Jūsų paslaugoms atidaryta antra – nauja stomatologinė klinika

Waterside
DENTAL

9th Line
Dental

Dr. Gintarė Sungailienė

(905) 271-7171

115 Lakeshore Road E.
Mississauga, ON L5G 1E5
www.watersidedental.ca

(905) 785-3900

104-3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, ON L5N 0A5
www.9thlinedental.ca

Albina Rašytinienė iš Montrealio atšventė savo 90 metų gimtadienį spalio 31 d., sūnų Stanley ir Joseph paruoštame pokilyje. Suėjo šeima, dukterėčios iš Massachussetts valstijos ir Montrealio, pažįstami iš Šv. Kazimiero ir Aušros Vartų parapijų Ntr. L. Visockaitės-Poole

Hamilton, ON

ŠIOKIADIENIAIS AUŠROS VARTŲ šventovėje Mišios 9 v.r. Sekmadieniais 9 v.r. (votyna) ir 10.30 v.r. suma. St. Catharines Mišios 4 v.p.p. Dėl išsamesnės informacijos skambinti į kleboniją tel. 905 522-5272. Aušros Vartų parapijos tinklalapis www.parapija.ca/

ADVENTO REKOLEKCIJAS š.m. AV parapijoje ves Kauno Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos fakulteto dėstytojas ir Kauno kunigų seminarijos studijų dekanas kun. Kęstutis Kėvalas. Advento rekolekcijų tvarka: gruodžio 4, penktadienį, 5 v.p.p. klausomos išpažintys, 6 v.v. šv. Mišios už rekolekcijų dalyvius; gruodžio 5, šeštadienį, 8 v.r. ir 5 v.p.p. klausomos išpažintys, 9 v.r. ir 6 v.v. šv. Mišios už rekolekcijų dalyvius; gruodžio 6, sekmadienį, šv. Mišios įprasta tvarka, išpažintys 15 min. prieš šv. Mišias.

ST. CATHARINES rekolekcijos prasidės gruodžio 6,

sekmadienį, 1 v.p.p. su išpažinčių klausymu, po kurių bus šv. Mišios už rekolekcijų dalyvius.

KINO VALANDĖLĖ vėl kviečia visus lapkričio 29, sekmadienį, po antrų šv. Mišių į etnografinio filmo *Dzūkų laidojimo apeigos* 2007 m. peržiūrą. Režisierius R. Šarknickas, filmo trukmė 28 min. **Inf.**

A.a. JUOZAS ANDRUKAITIS mirė Hamiltone. Jo atminimui pagerbti ir reikšdami užuojautą jo žmonai Teresei, posiūniam Toniui, Jonui ir Juozui bei visiems giminiams Kanadoje ir Lietuvoje, Kanados lietuvių fondui aukojo: po \$20 – J. Gimžauskas, Z. Čečkauskas, K.A. Žilvyčiai. **JK**

St.Catharines, ON

SVEIKINAM parapijietę Pauliną Skeivalienę, spalio 9 dieną atšventusią 87 metų gimtadienį.

JONAS KARALIŪNAS, apsuptas būrio draugų, dalyvaujant Hamiltono AV kleb.

kun. Audriui Šarkai, OFM, ir diakonui Bernardui Belickui, OFM, atšventė 88 metų amžiaus sukaktį spalio 17 dieną “Mandarin” restorane. Vaišių ir gražių linkėjimų metu prie uždegtos žvakutės sugiedota *Ilgiausių metų*. Sveikinam ir Jiems abiems linkime Dievo globos ateičiai.

A.a. ANTANAS KAZLAUSKAS, 86 metų, netikėtai per dvi savaites išsiskyrė su šiuo pasauliu trečiadienį, spalio 28, St. Catharines General ligoninėje. Labai liūdi jo netekties po 64 metų vedybinio gyvenimo žmona Marija, jos sesuo Linda Sušinskas su šeima ir kiti giminės, draugai Montrealyje, Costa Rica ir Lietuvoje. Gyvenę Montrealyje, persikėlė į St. Catharines, kur buvo įsijungę į lietuvišką bendruomenę. Dažniausiai žiemodavo Floridoj. A.a. Antano lankymas vyko “Butler” laidotuvių namuose spalio 30 d. Spalio 31, 10 v.r. laidotuvių namų koplyčioje vyko laidotuvių maldos, vestos kun. Shaffer, ir giminaičio atsisveikinimas. Palaidotas Mount Royal kapinėse Montrealyje. Žmonai Marijai ir giminėms gili užuojauta. **SZ**

Draugui – 100...

Atkelta iš 3-čio psl.

– naujų prenumeratorių stoka, vis didėjančios, o ne mažėjančios JAV pašto išlaidos, bendradarbių trūkumas, lietuviškai skaitančių ir rašančių mažėjimas, anglų kalbos išigalėjimas ir pan. Nors tikiu, kad dalį jų galima tikrai sėkmingai ir gal net nelabai skausmingai išspręsti. Tai turės atlikti *Draugo* leidėjai. Kalbant apie dienraščio turinį, norėčiau, kad jis taptų dar įvairesnis, kad dienraštyje būtų kuo daugiau originalių straipsnių, kad jame atsispindėtų visų lietuviškų telkinių ir organizacijų veikla. Būtų šaunu suteikti žodį lietuvių jaunimui, pajvairinti “*Draugo* lietuviukų” skyrių, paskatinti žmones dažniau pasisakyti jiems rūpimomis temomis, išsakyti savo nuomonę, analizuoti, kritikuoti. Pagyvėjimą jau matau, norėčiau, kad jo būtų dar daugiau.

– Dėkojame už pokalbį ir linkime nepavargti lietuviško žodžio puoselėjimo darbe. Kalbėjosi –

Ramūnė Jonaitienė

LIETUVIAI PASAULYJE

JAV

Lietuvos vyčių 30-oji kuopa, veikianti Westfield, MA, rugsėjo 20 d. globojo Naujosios Anglijos apygardos vyčių suvažiavimą, kuriame dalyvavo šios organizacijos 35 nariai. Suvažiavimas pradėtas Mišiomis, kurias atnšavo kun. William H. Wallis Šv. Petro-Šv. Kazimiero šventovėje. Aukas nešė tautiniais drabužiais pasipuošusios Vivian Rodgers, apygardos vyčių pirmininkė, ir Bronė Višniauskas, kultūros komiteto pirmininkė. Fotografas iš Springfield arkivyskupijos filmavo pamaldas ir suvažiavimą televizijos programai “Reel to Reel”. Suvažiavimui vadovavo apygardos pirm. V. Rodgers. Keli valdybos nariai papasakojo apie lietuvių seselių vienuolių liepos mėnesį vykusią gegužinę Putnam, CT, taipgi Brockton seselių vienuolių Darbo dienos gegužinę ir vyčių dalyvavimą šiuose renginiuose. Stipendijų fondo atstovas Dave Boucher pranešė, kad praėjusiais metais iš viso išduota 4000 dol. stipendijų iš Sviklas-Tamulevich stipendijos fondo. Kitas pavasarinis Naujosios Anglijos Lietuvos vyčių apygardos suvažiavimas įvyks ateinančių metų balandžio 25 d. Ansonia, CT.

Denver, CO, veikia Lietuvių bendruomenė, kurios pirmininkas yra talentingas muzikas ir geras organizatorius, Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos narys Romas Zableckas. Jo ir LB apylinkės valdybos pastangomis veikia lituanistinė mokykla, tautinių šokių grupė “Rūta”, leidžiamas informacinis laikraštis *Žinys*. Vyksta taipgi koncertai ir minėjimai. Liepos 5 d., 12 val. Colorado lietuviai prie Latvių kultūros centro, pasipuoę tautiniais drabužiais ir su vėliavomis, su visais lietuviams pasaulyje giedojo Lietuvos himną. Rugpjūčio 12 d. kartu su latviais paminėta “Baltijos kelio” 20 metų sukaktis. Pabendrauta, pasidalinta atsineštiniais valgiais. LB pirmininkas R. Zableckas, ką tik buvo grįžęs iš Lietuvos, parodė 3 filmus apie tautiečių trėmimą ir jų kančias Sibire. Taipgi buvo parodytas filmas *Baltijos kelias*.

Suomija

Šio rudens pradžioje Lietuvos ministeris pirmininkas Andrius Kubilius, lankydamsis Suomijoje, Helsinkyje, susitiko su Lietuvių bendruomenės nariais. Be to, ministeris pirmininkas atidengė memorialinę lentą ant namo, kuriame 1925-1940 metais buvo Lietuvos konsulas, vadovaujamas Lietuvos garbės generalinio konsulo dr. Ragner Öller. Jis bu-

vo pasišventęs Lietuvos ir Suomijos santykių kūrėjas, garsinęs Lietuvos vardą ir tada, kai sovietams okupavus Lietuvą, šalies diplomatinė atstovybė Helsinkyje buvo uždaryta. Ta proga Lietuvos premjeras A. Kubilius pažymėjo, kad R. Öller veikla ir šiandien liudija kaip politikoje, tarptautiniuose santykiuose daug kas priklauso ne tik nuo stiprių institucijų, bet ir nuo žmonių nuoširdaus pasišventimo pasirinktai tarnybai.

Lietuvių draugas Ragner Öller (1893-1966) iš profesijos filologas, Helsinkio universitete apgynęs magistro laipsnį, vėliau pelnęs ir filosofijos daktaro laipsnį iš suomių literatūros istorijos. Darbavosi įvairiose srityse, parašė 20 grožinės literatūros kūrinių. Didesnę savo gyvenimo dalį paskyrė Lietuvai. Jį šiam darbui paskatino lietuvių rašytojas Ignas Šeinius, tuo metu buvęs Lietuvos atstovu Suomijoje. R. Öller ir jo žmona artimai bendravo su lietuviams, gyvenančiais Suomijoje. Jų namuose gimė sumanymas įsteigti Suomijos-Lietuvos draugiją, kurios pirmininkas buvo nuoširdus lietuvių draugas prof. A.R. Niemi.

Estija

Europos lietuvių jaunimo sąskrydis šią vasarą vyko Estijoje. Pirmas susitikimas buvo Saremos saloje. Pirmą dieną buvo skirta apsiprasti, pažinti naują aplinką. Vakare dalyviai klausėsi Jono Baltoko ir Jono Bagdonavičiaus poezijos. Taipgi čia vyko ir Europos lietuvių jaunimo sąjungų pranešimai. Po dviejų dienų stovyklaujantis jaunimas persikėlė į krašto sostinę Taliną. Popietės rengtos prie jūros, o orientaciniai žaidimai Talino senamiestyje. Gėrėtasi estiška virtuve. Vyko ir diskusijos, kaip sustiprinti jaunimo veiklą. Pasivymas, apatija, abejingumas visuomeninei veiklai ir yra pagrindinė grėsmė lietuviškai veiklai. Mažiausiai šią bėdą jaučia Britanijos lietuvių jaunimas, kur vis atvyksta naujų lietuviškų jėgų. Čia veiklių narių skaičius yra pakankamai didelis. Taipgi svarstyta ir pati opiausia problema – lėšos. Buvo nutarta steigti užsienio lietuvių organizaciją Lietuvoje, nors abejojama, ar tokia organizacija bus naudinga ir ar vykdys pagrindinius užmojus. Buvo susitikta su Estijos integracijos fondo atstovu Silves Pramann, kuris papasakojo apie Estijos tautinių mažumų būklę ir valstybės pažiūrą. Estijoje vyksta tautinės prieklausomybės ginčai, kurie negęsta Estijai įstojus į Europos sąjungą ir įvykdžius švietimo reformą. Kitas Europos lietuvių sąskrydis vyks 2010 metais Lietuvoje. **JA**

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosaviuose namuose -

TALKA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax. 905 544-7126

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 67 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
taupomąją sąskaitą0.25%
čekių sąskaitą iki0.25%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius0.50%
180 dienų indėlius0.50%
1 m. term. indėlius1.50%
2 m. term. indėlius1.90%
3 m. term. indėlius2.40%
4 m. term. indėlius2.65%
5 m. term. indėlius2.85%

RRSP ir RRIF

(Variable)0.50%
1 m. ind.1.50%
2 m. ind.1.90%
3 m. ind.2.40%
4 m. ind.2.65%
5 m. ind.2.85%

PASKOLAS

Asmeninės nuo3.90%
Nekiln. turto 1 m.3.90%

ATIDARYKITE TALKOJE NAUJA

TAUPOMĄ SĄSKAITĄ, ATLEISTA NUO VALSTYBĖS MOKESČIŲ – (Tax-free savings account – TFSA)

MOKAME PALŪKANAS:

Variable – 1.50%
1 metams – 1.75%
2 metams – 2.25%
3 metams – 2.50%
4 metams – 2.75%
5 metams – 3.10%

• *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai*

• *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu*
3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdienę informaciją apie nuošimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

Svarbūs įvykiai Šiaulių universiteto bibliotekoje

2008 m. pabaiga buvo svarbi Šiaulių universitetui ir jo bibliotekai. Atnaujintame Universiteto pastate 2008 m. lapkričio 27 d. atidaryta Šiaulių universiteto biblioteka. Europos sąjungos Struktūrinių fondų lėšomis atnaujintas pirmasis Universiteto pastatas Vytauto g. 84. Skaitytojams galime priminti, kad pirmoji aukštoji mokykla ir jos biblioteka Šiauliuose įkurta 1948 m. (1939 m. pastate). Suprantama, kad po II-ojo Pasaulinio karo sovietmečiu įkurta aukštoji mokykla nepaveldėjo jokių Šiaulių kraštui ir Lietuvos istorijai svarbių leidinių, dokumentų ir pan.

Jau šešis dešimtmečius skaičiuojanti Šiaulių universiteto biblioteka ne tik atsinaujino, išsiplėtė, įdiegė naujas informacines technologijas, pakeitė savo struktūrą, bet ir labai praturtėjo. Praėjus dviems mėnesiams po atidarymo sulaukėme pirmosios Aušrininko dr. Jono Šliūpo archyvo siuntos. Daugiau kaip į 200 dėžių (sveriančių 3 tonas) supakuotą archyvą atsiuntė dr. Jono Šliūpo sūnus inžinierius Vytautas Jonas Šliūpas.

Dar 2005 m. spalį Vytautas J. Šliūpas nusprendė dovanoti archyvą Šiaulių universiteto bibliotekai ir su Universitetu pasirašė bendradarbiavimo sutartį. Remiantis sutartimi, Šiaulių universitetas išpareigojo skirti patalpas, saugoti, tvarkyti ir garantuoti prieinamumą juo naudotis ne tik Universiteto bendruomenei, bet ir visiems besidomintiems. Gautas fondas buvo sudėtas jam skirtose lentynose dar iki archyvo atidarymo.

Aušrininko dr. Jono Šliūpo archyvo atidarymas, kuris įvyko š.m. birželio 12 d., buvo organizuotas kaip šventinė jauki "mini" konferencija, kurioje dalyvavo Vytautas J. Šliūpas su žmona Vanda, iš Australijos atvykę jų šeimos

draugai, gausi Šiaulių miesto bendruomenė. Ypatingos šventės proga Šiaulių universiteto biblioteką sveikino ir Vytautui Šliūpai dėkojo už dovanotą archyvą Šiaulių apskrities viršininkas Rimundas Domarkas, buvęs Šiaulių universiteto rektorius prof. Vincas Laurutis (jis ir pasirašė su Vytautu Šliūpu bendradarbiavimo sutartį), prorektorius prof. Donatas Jurgaitis. Pranešimus skaitė istorikas Simonas Strelcovas, kuris priminė dr. Jono Šliūpo indėlį lietuvių tautiniam sąjūdžiui ir jo palikimo vertę bei Literatūros istorijos ir teorijos katedros vedėja

Šiaulių univ. prorektorius prof. Donatas Jurgaitis ir inž. Vytautas Šliūpas, P.E., perkerpa kaspiną prie įėjimo į Archyvo kambarį

Garbės svečių knygoje pasirašo Gražbilė Venclauskaitė, Šiaulių veikėja, pati pažinėjusi dr. Joną Šliūpą

Inž. Vytautas Šliūpas, P.E., ir Šiaulių univ. bibliotekos direktorė Loreta Burbaitė atidengia aušrininko dr. Jono Šliūpo gintarinę mozaiką

Vytautas ir Vanda Šliūpai su buvusiu Šiaulių univ. rektorium prof. dr. Vincu Lauručiu ir vyr. bibliotekininke Gražina Augiene po atidarymo arbatėlės metu

doc. dr. Džiuljeta Maskuliūnienė, kuri priminė Jono Šliūpo darbų svarbą literatūrai ir kultūrai. Atidarymo konferencijoje dalyvavo daugiau kaip šimtas žmonių – Šiaulių universiteto dėstytojai, studentai ir darbuotojai, miestiečiai, Aukščių eksperimentinio ūkio nariai ir draugai; buvo daug sveikinimų, gėlių ir linkėjimų. Garbingi svečiai pasirašė svečių knygoje.

Aušrininko dr. Jono Šliūpo archyvo fondo atidarymo Šiaulių universiteto bibliotekoje proga Vytautas Šliūpas padovanojo vertingą gintarinę tėvo portretą-mozaiką (palangiškis dail. J. Liukaitis), kuris nuo šiol puoš archyvo patalpas, o šventinės konferencijos metu prof. Vytenis Rimkus padovanojo tris rodimius: J. Šliūpo knygą su jo paties dedikacija ir dvi originalias

Šiaulių gimnazijos 1923-1924 m. laidų fotografijas, kuriose įamžintas tuo metu gimnazijoje mokytojavęs dr. Jonas Šliūpas. Atidarymas sulaukė gausaus spaudos ir televizijos žurnalistų dėmesio.

Šiuo metu Archyve turime dr. J. Šliūpo parašytų, redaguotų ar jo verstų knygų, straipsnių, nuotraukų, dokumentų bei laiškų rinkinių, jo šeimos narių dokumentų ir laiškų rinkinių iš asmeninės dr. J. Šliūpo bibliotekos, knygų ir straipsnių apie dr. J. Šliūpą originalų ir kopijų. Archyvas dovanojo periodinių leidinių, išleistų 1885-2007 metais, 2300 knygų lietuvių, anglų ir vokiečių kalbomis, žinomų žmonių asmeninių archyvinų dokumentų, pvz. Vytauto Beliajaus, Alfonso Braziulio, Aleksandro Dapšio, Jono Dainausko, Aleksandro Merkelio, K. Račkausko-Vairo, Jono Valaičio, Leono Valiuko, Vandos Sruogienės ir kitų.

Gautoji fondo dalis buvo išstatyta trijose bibliotekos parodose ir susilaukė didelio skaitytojų susidomėjimo dar prieš Archyvo atidarymą. Šiaulių universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto dėstytojai lituanistai jau pateikė studentams kursinių ir bakalaurinių darbų temas, susijusias su gautais Archyvo dokumentais. Kasdien sulaukiame nemažo lankytojų skaičiaus Archyve, nes domina ir kiti ten esantys dokumentai, pvz. periodiniai leidiniai *Karys*, *Skautų aidas* ir kiti spaudiniai, kurių Šiaulių universiteto biblioteka neturėjo. Esame tikri, kad Archyvas susilauks ne vieno mokslinio darbo ir gausaus besidominančių rato.

Dėkojame Vytautui Šliūpai ir jo šeimai už vertingą dovaną Universiteto bibliotekai ir laukiame kitų Archyvo dokumentų ir spaudinių.

Loreta Burbaitė,
Šiaulių universiteto bibliotekos direktorė

O širdyse dar ne ruduo...

Po vieno koncerto – kitas

Toronto lietuvių pensininkų klubo choras "Daina" Anapilio sodybos scenoje XXXVI Kanados lietuvių dienų baigiamajame koncerte

Pasibaigė XXXVI-osios Kanados lietuvių dienos, bet mūsų širdyse dar negęsta tas džiaugsmas, pakilimas ir aistra. Didžiausias šventės triumfas – baigiamasis koncertas

Anapilio sodyboje. Pelnyto pasisekimo sulaukė ir čia dalyvavęs TLPK choras "Daina". (Deja, žodelį "klubo" daugelis dažnokai pamiršta ir choro pavadinimas įgauna ki-

tą prasmę...). Tačiau šventės vedėja, žymi lietuvių aktorė ir dainininkė Nijolė Narmontaitė emociškai pastebėjo, kad šiam chorui tiktų pavadinimas – jaunatviškas choras

"Daina"... Ir klaidos, kaip nebūta, – choristai liko patenkinti jos įvertinimu ir žiūrovų plojimais.

Manau, nereikės kitų pagyrimo žodžių šventės organizatoriams, kaip ilgametės mūsų choristės Sofijos Dilkienės pasisakymas: "Man ne gėda pasakyti, kad esu Kanados lietuvių, – šitiek nuostabių chorų, tiek gražių šokėjų, mažyčių dainininkų, muzikantų! Reikia tik didžiutis! Tokios šventės Toronte dar nebuvo!"

Ir lyg atsiliepdamas į aktorės Nijolės žodžius, choras "Daina" jau po trijų dienų, spalio 14 d., koncertavo Toronte "Vilniaus rūmų" menėje. Atrodo, kaip nebūta ilgų repeticijų, ano koncerto – vėl visi žvalūs, pasitempę, linksmi. Koncerto repertuaras,

kaip visada kruopščiai suderintas vadovės Lilijos Turūtaitės, visai atitiko žiūrovų poreikius. Metinė šventė – tai gėrio, grožio, džiaugsmo visuma. Neveltui svečių pasveikinimui parinkau Vytauto Mačernio *Rudens sonetus*: *Pasipuošę lapais qžuolų, / draugai / švęskit rudeninę šventę / Jei gyvenimas toks trumpas, / tai linksmai reikia jį gyventi. / Jei šešėliai rudenio ilgėja / Ir džiaugsmas praeina, / Apie saulę, vasarą ir meilę / Tebūnie gražiausios dainos!*

Ir dainos tikrai skambėjo ir visi buvo linksmi. Į jaunystės prisiminimus visus nuvedė Vidos Baltrušaitienės ir Justino Laurinavičiaus duetas *Lietutis*.

Nukelta į 9-tą psl.

Muzikos popietė

Viršuje: gėlių puokštės įteikiamos koncerto organizatorei A. Šarpytei ir kitiems atlikėjams; apačioje iš k. – šoka Alina Loboda ir koncertuoja smuikininkė A. Šarpytė ir L. Motiejūnaitė-O’Sullivan

Toronto Lietuvių Namuose spalio 25 dieną įvyko koncertas “Pažink muziką – pažinsi gyvenimą”. Gedimino menėje susirinkusiems klausytojams įvairią programą parengė smuikininkė Audronė Šarpytė ir jos kviesti atlikėjai. Vakaro pradžioje buvo perskaitytos kun. dr. Georgius Farah poetinės mintys apie muziką ir gyvenimą. Programoje dalyvavo vargonininkė, dainininkė Laima Motiejūnaitė-

O’Sullivan, Richmond Hill šv.Luko šventovės muzikos vadovė (šiam koncerte – pianinas, vokalas). Jaunutė baletų šokėja Alina Loboda atliko grakštų šokį, parengtą pasitinkant savo šešioliktąjį gimtadienį. Klausytojai už įvairią ir nuotaikingą programą padėkojo plojimais ir gėlėmis. **V. Bijūnaitė**, Lietuvių Namų kultūros komisijos renginių koordinatore (Ntrs. **V. Bijūnaitės**)

O širdyse dar ne ruduo...

Atkelta iš 8-to psl.

Nuostabaus tembro balsai palietė kiekvieno širdį ir jausmus. Net nesitikėjau tokio pasisekimo, šiai metinei šventei parinkdama ištraukas iš žymaus XX š. pradžios biržiečių poeto Stanislovo Dagilio poemos *Joninės Parovėjos karčiamoj*. Tai kas, kad ne tas metų laikas, bet visiems buvo labai smagu išgirsti kaip linksmos jaunimas tais laikais Lietuvos kaime, o daugeliui žiūrovų ne tik išgirsti, bet ir prisiminti tas jaunystės dienas, kupinas džiaugsmo, energijos ir svajonių ten – Lietuvoje...

Bene pats didžiausias pagyrimas buvo šios vakaronės svečio, daktaro Jono Yčo žodžiai: “Laimute, Tu mane pravirkdei...” Poetas S. Dagilis buvo tikras jo dėdė, o poemoje minimos vietovės, pavardės, netgi biržietiški žodžiai Jonui tokie artimi ir brangūs. Tarsi pratęsiant linksmų jaunatviškų dienų prisiminimus skambėjo mūsų kvarteto Danutės Burokienės, Valentino Poškaičio, Vytauto ir Vladės Strimaičių atliekama daina *Kai ateis vakarai*.

O solistas Vytautas Mašalas ir choro “Daina” vyrai vedė mus rudeniskais takais. Neveltui choro vadovė Lilija

šio koncerto pradžiai ir pabaigai parinko dainos *Mūsų dienos kaip šventė* priedainį. “Mes visi susikūrėme gražią šventę ir drąsiai galiu sakyti nei choristų, nei žiūrovų širdyse dar ne ruduo”.

Prie šventiškų stalų netilo šurmuly, dainos, juokas, visus linksmino Laimutė Mačionienė, vesdama loteriją. Bet kaip smagu, kad mūsų žiūrovai su savimi išsinešė dalelę gėrio, šilumos ir džiaugsmo, o choristus džiugino abipusis supratimas, plojimai ir TLPK valdybos pirmininko Alfonso Alsbergo padėka ir rudeninės gėlės. **Laimutė Šimukėnienė**, Mississauga

Ar pastebėjote, kad...

(Iš to paties vardo knygos)

- Grojanč moderniąją muziką, nereikia bijoti suklysti, nes vis tiek niekas klaidos nepastebės.
- Kai operos solistui duriama peiliu į krūtinę, jis ima dainuoti.
- Pati įdomiausia knyga yra taupomoji knygelė.

- Kad žemė sukasi, pirmieji pastebėjo lenkų mokslininkas Kopernikas ir girtuokliai.
- Kai žmonės pradeda senti, ima važinėti dviračiu, o jų vaikai važinėja jų automobiliais.
- Žmona namuose ne visuomet yra viršininkė, kartais ja būna ir jos motina.
- Kai kurie žmonės niekuomet nieko blogo nekalba apie kitus, nes be paliovos kalba apie save.

Liudas Stankevičius, Montreal, QC

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Pirmoji Europos Sąjungos (ES) literatūros premija paskirta dvylikai Europos autorių, tarp jų ir lietuvių rašytojai Laurai Sintijai Černiauskaitei už romaną *Kvėpavimas į marmurą*. Premijos vertė 5,000 eurų ir pažadai laimėjusiųjų kūrinius išversti į kitas kalbas. Kiti laimėtojai: austras Paulus Hochgatterer, kroatė Mila Pavicevič, prancūzė Emmanuelle Pagano, vengrė Szecsi Noemi, airė Karen Gillice, italas Daniele Del Giudice, norvegas Carl Frode Tiller, lenkas Jacek Dukaj, portugalė Dulce Maria Cordoso, slovakas Pavol Rankov ir švedė Helena Henschen. Premijos buvo įteiktos Briuselyje rugsėjo 28 d.

Lietuvos kino šimtmetis minimas lapkričio 5 d. atidarytoje parodoje “Lietuvos kinas 1909-2009” Lietuvos teatro, muzikos ir kino muziejuje. Parodoje pristatomi reikšmingiausi lietuviški filmai ir jų kūrėjai, XX š. pradžios kino technika, žymiausių dailininkų (Viktorijos Bimbaitės, Irenos Vabalienės, Filomenos Linčiūtės-Vaitiekūnienės, Dalios Mataitienės, Gražinos Remeikaitės, Jurgitos Petrulytės) sukurti kostiumai, plakatai (dailininkų Raimundo Sližio, Gintaro Gesevičiaus, Stasio Eidringevičiaus, Jokūbo Jacovskio) ir animacija (pirmojo 1964 m. Zenono Tarakevičiaus sukurto lietuviškojo animacinio filmo *Vilkas ir siuvėjas* išlikusieji piešiniai ir kt. animacijos rodiniai).

Parodos metu rodomos to meto kino operatorių nufilmuotos prieškarinio kronikos, taip pat kiekvieną savaitę keičiama filmų programa ir rodomi įvairiais laikotarpiais sukurti Roberto Verbos, Henriko Šablevičiaus, Dianos ir Kornelijaus Matuzevičių, Andriaus Stonio, Arūno Matelio, Rimtauto Šilinio, Vytauto Damaševičiaus ir Juozo Matonio, Gedimino Skvarnavičiaus, Julijos ir Rimanto Gruodžių, Giedrės Beinoriūtės, Agnės Marcinkevičiūtės, Janinos Lapinskaitės ir kitų režisierių dokumentiniai filmai ir naujai vaidybiniai filmai.

Vienintelis Lietuvoje “keliaujantis” festivalis “Muzikos ruduo” lapkričio 5 dieną pradėjo savo kelionę po vienuolika Lietuvos miestų ir miestelių (Alytų, Anykščių, Biržus, Dusetas, Kernavę, Širvintas, Klaipėdą, Rokiškį, Palomenę, Rumšiškės ir Žiežmarius) ir Karaliaučių bei Varšuvą. Iki gruodžio 14 dienos bus surengta 19 koncertų. Pasak meno vadovo Roberto Bliškevičiaus, festivalio misija – supažindinti su šiuolaikine ir klasikine muzika miestų ir miestelių žmones. Festivalio muzikai atliks net dvidešimtys lietuvių kom-

pozitorių kūrinius, gretindami juos su klasikine kamerine muzika.

Nerašyta festivalio taisyklė – tai koncertų programų įvairovė, kuriose nuo muzikos garsais palydimų sekamų liaudies pasakų iki naujausių muzikos kūrinių, šiandienos užsienio kompozitorių kūrinių ir pavyzdžių iš kamerinės muzikos istorijos lobyno. Šiame festivalyje koncertuos smuikininko Dainiaus ir pianisto Aido Puodžiukų duetas, Armonų trio, neseniai susibūrę “Baso trio”, styginių kvartetas “Chordos”, Baltijos gitarų kvartetas, Kristupo medinių pučiamųjų kvintetas, seserų Daunyčių ansamblis “Regnum musicale”, pianistė Šviesė Čepiauskaitė, dainininkai Skaidra Jančaitė ir Steinas Skjervoldas.

Atnaujintame XVIII š. Vygrių vienuolyne, Lenkijoje netoli Lietuvos sienos, nuo rugsėjo 29 iki spalio 4 dienos skambėjo šiuolaikinių Lietuvos kūrėjų muzika. Lietuviškos muzikos festivalyje, trečiame iš keturių “Naujosios muzikos pusiasalio” renginių, skambėjo vidurinėsios kartos kūrėjų Ryčio Mažulio ir Ričardo Kabelio, taip pat ir įdomiausių jaunosios kartos atstovų elektroninės, audiovizualinės, kamerinės ir vokalinės kompozicijos. Daugelis jų jau buvo atliktos šiuolaikinės muzikos festivaliuose Amerikoje ir Europoje, tačiau Lenkijoje jos buvo iki šiol nežinomos.

Ypatingo dėmesio festivalyje sulaukė specialiai šiam renginiui parašytą Ričardo Kabelio, Vytauto V. Jurgučio, Arturo Bumšteino ir Egidijos Medekšaitės kūrinių premjeros. Tarp festivalio atlikėjų buvo “Chordos” styginių kvartetas, dainininkė Skaidra Jančaitė, akordeonininkas Danielius Rozovas, perkusininkas Saulius Astauskas ir su lietuviais muzikais glaudžiai bendradarbiaujantis britų violončelės virtuosas Anton Lukoszevicius.

Festivalyje vyko ir seminarai. Klasikinių grafinių partitūrų interpretacijas vedė A. Lukoszevicius. Vieną iš seminarų vedė svečias lenkų kompozitorius Pawel Mykietyn, kurio muzika stilistiškai artima jaunųjų lietuvių kompozitorių bandymams. Kitus seminarus rengė lietuviai kompozitoriai Antanas Jasenka ir Vytautas V. Jurgutis. Diskusijose, paskaitose ir seminaruose buvo nagrinėjamos įvairios šiuolaikinės ir elektroninės muzikos temos: minimalistinės estetikos gyvybingumas, mikrotoninių dermių potencialas bei eksperimentinės muzikos renesansas sandūroje su filharmonine bei alternatyviaja tradicija. **GK**

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

www.rpcul.com

Aktyvai virš 90 milijonų dolerių

TERMINUOTI INDĖLIAI		SĄSKAITOS	
90-179 dienų	1.00%	Taupomoji sąskaita	1.00%
180-364 dienų	1.00%	Kasdieninių palūkanų	
1 metų	1.00%	čekių sąskaita iki	0.25%
2 metų	1.10%	Amerikos dolerių kasd.	
3 metų	1.50%	palūk. taupymo sąskaita	0.20%
4 metų	1.75%	Amerikos dol. GIC	
5 metų	2.00%	1 metų term. ind	1.00%

GIC		SUTEIKIAME	
1 metų "cashable"	1.15%	Asmenines paskolas	
1 metų	1.30%	nuo	5.00%
2 metų	1.90%	Sutarties paskolas	
3 metų	2.25%	nuo	7.00%
4 metų	2.50%	Nekilnojamo turto paskolas	
5 metų	3.00%	Su nekintančiu nuošimčiu	
		1 metų	3.25%
		2 metų	3.75%
		3 metų	4.25%
		4 metų	4.50%
		5 metų	5.00%
		Su kintančiu nuošimčiu	
		1, 2, 3 metų	3.00%

RRSP, RRIF ir TFSA	
TFSA atviras, kintantis.....	3.00%
RRSP ir RRIF atviras, kintantis...	1.25%
1 metų	1.55%
2 metų	2.15%
3 metų	2.50%
4 metų	2.75%
5 metų	3.25%

MŪSŲ ADRESAS:
3 Resurrection Road
Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400
Fax: 416-532-4816
Darbo laikas:

Pirm., antr., treč.	9:00- 3:30
Ketvirt., penkt.	9:00- 8:00
Šeštadieniais	9:00- 1:00
Sekmadeniais	8:30-12:45

ANAPILYJE:
Tel.: 905-566-0006
Fax: 905-566-1554
Darbo laikas:

Antradieniais	9:00- 3:30
Ketvirtadieniais	12:00- 7:00
Sekmadeniais	9:00-12:30

■ Suteikiame CMHC apdraustas
nekilnojamojo turto paskolas

■ Suteikiame komercines
nekilnojamojo turto paskolas

**Keliaujant į Europą
neužmirškite įsigyti
AMEX EURO ČEKIŲ ir
GRYNŲ PINIGŲ
NAUDOKITĖS
"INTERAC-PLUS" KORTELE**

*Mūsų tikslas - ne pelnas, bet
sąžiningas patarnavimas*

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVO
DABARTINĖ VALDYBA:

Pirmininkas - Algis Simonavičius
Vice-pirmininkas - Vytautas Bireta
Sekretorius - Marius Rusinas
Išdininkė - Julija Adamonis-Danaitis
Narys - Jurgis Valaitis

Revizijos Komisija:

Pirmininkas - Edis Macijauskas
Sekretorė - Vida Juzukonis
Narė - Lina Paulionis

ONTARIO LAND SURVEYOR

TOMAS A. SENKUS,

B.Sc., O.L.S., O.L.P.

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
E-mail: tomsenkus@rogers.com

TEL: (416) 237-1893 FAX: (416) 237-0426

ORTODONTĖ

Dr. Skaistė Našlėnaitė

D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)

Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos 'PARAMOS')
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
www.RoyalYorkOrtho.com
Kviečiame mažus ir didelius!

Norviliškių pilis, apie 100 metrų nuo Gudijos

Ntr. Pr. Stripinio

Globalizmo agentai?

Atkelta iš 1-mo psl.

O kur kitur, jei ne JTO geriausia pasi-mokyti "demokratijos". Ten Niujorke gausu JTO "demokratijos" steigėjų. Paimkime, kad ir dar vieną to amato žvaigždę – Vene-zuelos ("amžiną") prezidentą, Putino ir Batistos bičiulį – Chavez. Jis, atsistojęs ant naftos statinės, visai išdergė amerikiečius ir Ameriką. Net JAV prezidentą Bushą pava-dino velniu. Ir štai, visokių spalvų globalistų kūrinys – JTO suteikia jam pasaulinės gar-bės tribūną ir dar plačiau pasireikšti prieš JAV chuliganiškoje diplomatijoje. Ir kur? O gi JAV teritorijoje. O kur dar visa gauja Af-rikos "amžinų imperatorių", vadų, vadukų ir įvairių spalvų tironų, mitusių ir dar mintan-čių Vakarų, daugiausia – JAV, pagalbos pyra-gais? Tačiau JTO šešėlyje labiausiai apgailė-tini yra JAV mokesčių mokėtojai ir ištikimi piliečiai apskritai. Jie laiku nebojo išminčių išpėjimų: "Jei, pamatęs blogį neisi jo su-naikinti, jis ateis ir sunaikins tave". Todėl

JAV vyriausybėje pamažu įsitvirtino globa-lizmo agentai ir vykdo priešvalstybinę, prieš-tautinę, priešreliginę, JAV suverenitetą naikinančią politiką. Tai įsidėmėtina ypač mažesnių tautų patriotams. Mažas tautas, jei jos nesipriešina jų sunaikinimui, lengviau nužudyti, pagal Stalino receptą: "Jei mums pavyks panaikinti bent vienos kartos pa-triotizmą ir pasididžiavimą sava tauta, bu-sime nužudę tautą".

Tačiau mažoms tautoms, kurių yra dau-guma, lengviau susitelkti kovai už išlikimą, naudojant Stalino išpėjimą. Joms lengviau žinoti apie savų vadų patikimumą ir susi-telkti patriotizmo ir pasididžiavimo kėlimo visokio amžiaus tautiečių tarpe.

Prisiminkime ir kun. Stasio Ylos išpė-jimą 1950-siais metais: "Kas liaujasi kovojęs – miršta". Kartojau, kartoju ir kartosiu: ko-vokime už mūsų garbingos tautos išlikimą. Nemirkime! Netapkime gyvais lavonais! Be pasišventimo, be pasiaukojimo nėra kovos už tėvynę Lietuvą.

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų
teikia aukštos kokybės paslaugas
erdviose patalpose

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir
toliau teikti paslaugas
HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

615 Main Street East
Hamilton 528-6303
195 King Street West
Dundas 627-7452

Alan D. Macdonald
Manager

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ interneto tinklalapis www.tevzib.com laukia jūsų apsilankymo. Jame rasite naudingos informacijos apie prenumeratas, skelbimus ir pan. Taip pat galėsite pasiskaityti šios savaitės numerio 15 ir 16 psl. Kviečiame siųsti savo pastabas elektroniniu paštu – tevzib@rogers.com

Pirmoji XIX JAV LB Tarybos sesija

JAV LB XVIII Tarybos prezidiumas, sudarytas iš Los Angeles (CA) apylinkių: (iš kairės) prezidentas pirmininke buvo išrinkta Danguolė Navickienė, sekretorius Jurgis Joga ir Violeta Gedgaudienė

Suruoštame susipažinimo vakare svečius linksmino JAV LB Colorado apylinkės Valdybos pirmininko suburti “Kolorado vabalai”, o prie vietinių lietuvių dueto netrukus prisijungė ir puikų balsą turintys Lemonto (IL) LB apylinkės vadovas Rimantas Dirvonis bei gerai žinomas įvairių Bostono (MA) lietuviškų organizacijų veikėjas Romas Veitas

Rugsėjo 25-ąją visus susirinkusius “Marriott” viešbučio konferencijų salėje JAV Lietuvių bendruomenės XIX Tarybos atstovus bei apylinkių ir apygardų, Krašto valdybos atstovus, suvažiavimo svečius pasveikino vietinis LB pirmininkas Romualdas Zableckas

Nuo penktadienio rytmečio iki sekmadienio popietės paskutinį rugsėjo mėnesio savaitgalį Colorado sostinės Denver “Marriott” viešbutyje vyko ši pavasarį naujai išrinktos JAV Lietuvių bendruomenės tarybos sesija. Suvažiavo atstovai iš įvairių Amerikos lietuvių telkinių, atstovavę savo LB apylinkėms ir apygardoms. Daugelį pranešimų įdėmiai išklausę pareigūnai priėmė eilę rezoliucijų visuomeninių, organizacinių, įstatų, socialinių, kultūros, švietimo, religinių, jaunimo ir sporto reikalų srityje, išsirinko naujosios Tarybos prezidentą ir perrinko JAV LB krašto valdybos pirmininką.

Laurynas R. Misevičius

ATLIEKAME visus vidaus ir išorės remonto darbus. Dažome, dedame grindis, plyteles. Mūrinių darbai – plytos, akmuo. Skambinti Vytautui tel. 905 272-2016 arba 647 400-1153 (cell).

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (dry-wall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, “plumbing” darbus. Skambinti Algiiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 ext. 26 dienos metu.

SPAUSTUVE

PRINTING

NET

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Priėmamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON (priė Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

DABAR YRA GERA
PROGA PARDUOTI
namą/condo,
kai yra aukščiausios
kainos ir
GERIAUSIA PIRKTI,
kai ipotekos (morgičių)
nuošičiai labai žemi.
Prižadų gerą patarnavimą.
SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, broker
RE/MAX WEST REALTY tiesiog **416-879-4937**
ar į namus **416-231-4937**

SMITH MONUMENT CO. LTD
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. (416) 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

MILMANTAS Immigration & Translation Services

Teikia paslaugas imigruojant į Kanadą pagal: kvalifikuotų darbuotojų, verslo, šeimos narių laidavimo, H & C bei auklių ir prižiūrėtojų programas
Ir kitas imigracines paslaugas: gaunant studento vizas, darbo leidimus ir garantus, paduodant pilietybės ir nuolatinio gyventojų statuso pareiškimus
Verčia dokumentus iš anglų į lietuvių ir iš lietuvių į anglų kalbą

DALIA MILMANTAS, CSIC, licencijuota Kanados imigracijos konsultantė
T 647 342 7301 || F 647 435 7528 || dmilmantas@rogers.com
Darbo patirtis imigracijos srityje nuo 1999 m. || Galime konsultuoti vakarais ir savaitgaliais

Taupykite
Paramoje

[Litai jau
Paramoje]

TAUPOMOJI
SĄSKAITA

“TFSA” (Neapmokestinama
taupomoji sąskaita)
Kasdieninių kintamųjų palūkanų **1.05%**
1 metų **1.50%**
2 metų **2.25%**
3 metų **2.50%**
4 metų **2.75%**
5 metų **3.40%**

PAPILDOMA TAUPOMOJI **1.05%**

“Planas 24” Kasdieninių
palūkanų čekių /taupomoji
Balansas: \$0 – \$4,999.99 **0.025%**
\$5,000.00 — \$9,999.99 **0.100%**
\$10,000.00 – \$24,999.99 **0.150%**
\$25,000.00 – \$59,999.99 **0.250%**
Virš \$60,000.00 **0.500%**

PLANAS 24
Aukštesni
nuošičiai ir
nemokami čekių
patarnavimai

JAV DOLERIŲ KASDIENINIŲ
PALŪKANŲ **0.20%**

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO
PASKOLOS
Atviras, kintamųjų palūkanų **3.00%**
Uždarytas, kintamųjų palūkanų **2.25%**
1 metų **3.25%**
2 metų **3.60%**
3 metų **4.15%**
4 metų **4.50%**
5 metų **4.95%**
Komerčinės kredito paskolos suteikiamos
pagal pareikalavimą

RIBOTAS KREDITAS SU
NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU
3.50% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS
5.0% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS
7.0% ir aukščiau

AKTYVAI per **\$170,000,000**
Palankūs nuošičiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas.
2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-Treč 9-3:30 | Ketv-Penk 9-8 | Šešt 9-1
1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-Treč 9-3:30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3:30 | Šešt Uždaryta
LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

INVESTICINĖ
SĄSKAITA

“GIC” INDĖLIAI
(Pelną padalinimas netaikomas)
1 metų **1.50%**
2 metų **2.25%**
3 metų **2.50%**
4 metų **2.75%**
5 metų **3.40%**
1 metų iškeičiamas **1.25%**
Neša metines ar sudėtines
palūkanas

“GIC” INDĖLIAI
(Taikomas pelno padalinimas)
1 metų **1.25%**
2 metų **1.90%**
3 metų **2.25%**
4 metų **2.50%**
5 metų **3.25%**
1 metų iškeičiamas **1.00%**
1 metų JAV dolerių **0.75%**

TERMINUOTI
INDĖLIAI
30–89 dienų **1.00%**
90–179 dienų **1.00%**
180–269 dienų **1.00%**
270–364 dienų **1.00%**
1 metų **1.00%**
2 metų **1.10%**
3 metų **1.50%**
4 metų **1.75%**
5 metų **2.00%**
Iškeičiami prieš terminą
mažesniais nuošičiais

PENSIJŲ FONDAI
Kasdieninių
kintamųjų palūkanų **1.05%**
1 metų **1.50%**
2 metų **2.25%**
3 metų **2.50%**
4 metų **2.75%**
5 metų **3.40%**
Visi pateikti nuošičiai gali
būti keičiami be įspėjimo

PARAMA
www.parama.ca

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
PRIEŠSEZONINIS ORO VĖSINIMO SISTEMŲ
PATIKRINIMAS * IŠVALYMAS * PAKEITIMAS
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539 arba 416-825-3328

SPORTAS

Žinios iš Lietuvos

• Kauno “Žalgiris” Baltijos krepšinio lygoje (BBL) iškovojo 7-tą pergalę iš eilės. Kauniečiai savo aikštėje po atkaklios kovos 82:78 įveikė Latvijos čempionę Ventspilio “Ventspils” komandą.

• Švedijos sostinėje 2009-2010 metų sezono trečiajame pasaulio plaukimo taurės varžybų rate trumpame (25 m ilgio) baseine Vytautas Janušaitis vėl pagerino Lietuvos rekordą 100 m vyrų kompleksinio plaukimo rungtyje, tačiau užėmė penktą vietą. Baigmėje Lietuvos plaukikas nuotolį įveikė per 52.61 sekundės ir net 0.54 sekundės pagerino vos pusdienį pačiam priklausiusį rekordą. Rungties nugalėtoju tapo G. Zandberg (51.77 sek.) iš Pietų Afrikos respublikos.

• JAV pilietai šokėjai ant ledo Katherine Copely Lietuvos pilietybė išimties tvarka nebus suteikta. Taip nusprendė prezidentė Dalia Grybauskaitė, atsižvelgusi į galiojančius teisės aktus, Pilietybės komisijos rekomendacijas bei įvertinusi visas aplinkybes ir pateiktus dokumentus. Tai reiškia, kad 2010 m. Vankuverio žiemos olimpinėse žaidynėse lietuvių Deivido Stagniuo ir amerikietės K. Copely pora nešoks.

• Vilniaus Šv. Petro ir Povilo šventovėje aukso žiedus sumainė garsūs šalies penkiakovininkai Andrejus Zadneprovskis ir Laura Asadauskaitė.

• Vokietijoje trylikimą kartą surengtame 450-ies dalyvių atvirajame Bavarijos šachmatų čempionate Eduardas Rozentalis (ELO koeficientas 2603) surinko 7 taškus ir užėmė šeštą vietą.

• Graikijoje vykusiame pasaulio sambo čempionate, kuriame varžėsi daugiau nei 300 sportininkų iš 43 šalių, puikiai kovinio sambo rungtyje pasirodė Lietuvos rinktinė. Rungties, kurioje leidžiama smūgių rankomis ir kovomis bei smaugimo veiksmų technika, svorio grupėje iki 68 kg pasaulio čempionu tapo Viešojo saugumo tarnybos prie VRM pareigūnas vilnietis Sergejus Grečicha. Svorio grupėje iki 62 kg vilnietis Artemijus Sitenkovas laimėjo sidabro medalį. Pagirtinai kovojo kitas Viešojo saugumo tarnybos prie VRM pareigūnas Viktoras Tamoševičius, dvikovoje dėl bronzos medalio skausmingu veiksmu nugalėjo bulgarą. Sunkiasvorių varžybose šiaulietis Tadas Rimkevičius kovoje dėl bronzos skausmingu veiksmu priverė pasiduoti uzbeką. **VP**

Pergalingas Luko Veržbicko pasirodymas Peoria, IL

EDVARDAS ŠULAITIS

Nors Lukas Veržbickas (rašoma Verzbicas) per savo palyginti neilgą sportinę karjerą (jam dar tik 16 metų) yra pelnęs visą eilę puikių laimėjimų (tarp jų ir pasaulio duatlono čempionato auksą), tačiau jis dar nebuvo pasipuošęs Illinois valstijos gimnazijų kroso (“cross country”) nugalėtojo titulu.

Pernai, kai jaunasis sportininkas buvo pirmametis gimnazijos moksleivis ir turėjo teisę varžytis tokiose lenktynėse, jis buvo patyręs traumą ir turėjo šias varžybas praleisti. O šiemet, kai per tuos metus Lukas susirinko daug įvairių apdovanojimų ir buvo laikomas tokių lenktynių favoritu, jo pergalė nebuvo jau tokia netikėta, nežiūrint to, kad vaikinui teko bėgti kartu su pora metų vyresniais už jį sportininkais.

Negana to, prieš varžybas (jos įvyko lapkričio 7 d.) Lukas vėl susižeidė koją bėgdamas regioninėse lenktynėse. Bent tris keturias dienas jo koja atrodė prastai, ir gydytojais abejojo, ar iš viso Lukas galės pasirodyti Peorijoje, kur jo laukė gerai pasiruošę Illinois valstijos bėgikai, nepatyrę jokių traumų.

Bėgdamas didžiausiųjų gimnazijų grupėje, kuri vadinasi “Class 3A” (joje varžosi geriausi sportininkai), Lukas jautėsi užtikrintai ir pergalę iškovojo nesunkiai – 3 mylių nuotolį įveikdamas per 14 minučių ir 7 sekundes. Savo artimiausius du varžovus (Andrew Smith ir Jack Driggs iš York gimnazijos Elmhurste) lietuvis aplenkė net 21 sekunde, parodydamas 10-ąjį rezultatą ilgoje šių metų Illinois valstijos bėgimų istorijoje. Vienintelis dalykas, ko jam nepavyko padaryti, – tai pagerinti prieš 37 m. Craig Virgin iškovoto rekordo (13 minučių 50.06 sek.). Tačiau to iš jo niekas ir negalėjo tikėtis,

nes dauguma žinojo apie sportininko sužeistą koją, dėl kurios jis negalėjo treniruotis mažiausiai tris dienas prieš varžybas, apie ką rašė net didieji Čikagos amerikiečių dienraščiai. Vienas iš pagrį-

dviračiai) jis yra tapęs pasaulio jaunimo čempionu, jau ne skaitant pergalės triatlone. Tokių sportininkų kaip Lukas Čikagos bei apylinkių gimnazijose beveik nėra – rašoma amerikiečių spaudoje bei in-

Lukas Veržbickas bėga Illinois gimnazijų kroso pirmenybėse Peoria, IL, lapkričio 7 d., kur jis iškovojo čempiono titulą

dinių – “Chicago Sun – Times” lapkričio 5 d. išspausdino ilgąją interviu su Luku, straipsnį puošė didelė spalvota lietuvių nuotrauka.

Internetė teko matyti keliasdešimt aprašymų apie Luką, kur sakoma, kad jo motina Rasa Veržbickienė yra buvusi Lietuvos 3000 m rekordininkė, o jo patėvis Romas Bertulis Lietuvoje dirbo lengvosios atletikos treneriu. Jie į Čikagos apylinkes atvyko 2002-aisiais. Spaudoje cituojamos Veržbickienės mintys apie tai, jog jaunasis Lukas “užaugo” bėgimų takuose ir kai jis paėmė krepšinio kamuolį į savo rankas, pirmenybę atidavė bėgimui.

Yra rašoma, kad Lukas ne tik bėga, jį domina ir triatlonas (bėgimas, plaukimas ir dviračiai), kur vaikinys yra taip pat toli pažengęs. Duatlono varžybose (bėgimas ir

ternete. Jeigu kas sako, kad L. Veržbickas nusiminė, jog jam nepasisekė pagerinti Illinois valstijos kroso rekordo, tai sportininkas to nesureikšmina, sakydamas, kad tam įgyvendinti yra likę dveji metai (tiek laiko Lukas dar turės lankyti gimnaziją). Nepaisant jaunojo atletos traumos, jis tikisi, kad galės dalyvauti “Foot Locker” Vidurio Vakarų atrankinėse kroso varžybose, kurios vyks Kenošos mieste, Viskonsine, lapkričio 26 d. Aštuoni geriausiai jose pasirodę bėgikai (Lukas tikisi, kad bus vienas iš jų) turės teisę dalyvauti visos Amerikos “Foot Locker” kroso varžybose, kurios rengiamos gruodžio 10 d. San Diego, CA. Tikimės, kad mūsų šalis atletas bus geriausias ir jose, nes iki to laiko vaikiną koją turėtų būti visiškai sveika. To jam linki visi jo gerbėjai.

affiliated

TEIRAUKITĖS PAS MUS!

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI

Affiliated Insurance Management Inc.

- ▶ visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- ▶ konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- ▶ dėmesingas patamavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444

www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., P.O. Box 325, Oakville, ON L6J 5A2

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST **ROBERTAS NEKRAŠAS**

- ▶ KULNO SKAUSMAI
- ▶ PĖDOS SKAUSMAI
- ▶ PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ▶ NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ▶ ĮAUGĘ NAGAI
- ▶ VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ▶ SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ▶ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ▶ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ▶ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- ▶ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ▶ STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir

MISSISSAUGOJE

Visa išeivijos lietuviška spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir Tėviškės žiburiams. Kas galite, paremkite juos auka ar rėmėjo prenumerata, testamentiniu palikimu. **TŽ leidėjai**

KALGARIO VYTAUTO DIDŽIOJO LITUANISTINĖ MOKYKLA

Šokolado rytmetis

Kai šaltas rudens vėjas veržiasi pro langus ir duris, nieko nėra malonesnio, kaip gerti arbatą jaukiuose ir šiltuose namuose ir mėgautis gabalėliu šokolado... Kodėl su Kalgario Vytauto Didžiojo mokyklos mokiniais pasirinkome šią temą? Ir taip aišku,

nis, kam baltasis, kartusis, o kam – juodasis šokoladas. Jaunesnieji parengė pristatymus apie savo skaniausią šokoladą ar šokoladinį saldainį, šokolado gaminimo procesą, įmantrius ir netradicinius šokoladus ar net apie kakavamedį.

Lina Čepaitienė moko sukti šokoladines rožes

tai skani, įdomi, aktuali ir daug istorijos slepianti tema. Mokiniai turėjo paruošti namų darbus – kiekvienas mokinys turėjo surinkti ir pristatyti burtų keliu ištrauktą šokolado rūšį – kam teko grietini-

Į rytmetį pakvietėme ir tėvelius, brolius ar seses, nes ši tema visiems įdomi ir aktuali. Kiek lietuvių kalbos būdvardžių vaikai sužinojo ir prisiminė: “saldus”, “minkštas”, “kvapnus”, “skaidrus”, “ta-

sus”, “klampus”, “kvepiantis”, “rudas” ir t.t. O kur dar veiksmazodžiai – “tirpinti”, “sukti”, “išmaišyti”, “pašildyti”, “skanauti” ir t.t.

Rytmečio viešnia – Lina Čepaitienė, kuri jau keletą metų dirba šioje srityje, puošdama tortus ir pyragus, parodė mokiniams puikių knygų, kuriose matėsi įvairūs šokolado dekoravimo būdai, puikiai paruošti tortai bei kiti skanėstai. Buvo smagu klausytis vaikų pristatymų, seilė varvėjo, kai mokiniai patys gamino karštą šokoladą – taikliai įvardindami prieskonus, atlikimo procesą. Mokytoja Odeta Bražinskienė papasakojo įdomių mitų apie šokoladą. Mokytoja Aida Labanauskienė – kiekvienam, užmerkus akis įdėjo po skirtingą šokolado gabaliuką, vėliau reikėjo jį atspėti. Vieni mokiniai skanavo vaisių, pamerkdami juos į tik ką jų pačių pagamintą šokoladą, kiti – Linos pamokyti – šokoladiniu kremu puošė sausainius, atliko vingiuotas juosteles, lapelius.

Po keleto dienų tėvai paklausė mokinius, kas labiausiai įsiminė šio saldaus rytmečio metu? Štai keletas mokinių minčių: “Man labiausiai patiko desertų papuošimų demonstravimas ir bandymas patiems dekoruoti sausainius. O mėgstamiausias šokoladas – pieniškas!” (Erikas). “Man labiausiai patiko ragauti įvairias šokolado rūšis, ir buvo įdomiausia šokolado gamyba, apie kurią anksčiau nežinojau” (Žilvitis). Karolio tėtis užrašė, kad “sūnus dabar turi supratimą, kaip atsiranda šokoladas, o labiausiai patiko ragauti pačių pagamintą šokolado masę”.

Mantas prisimena: “kakavamedis tai medis, kuris auga Meksikoje. Jis gali augti iki 6-12 metrų, daugiausia derliaus iki 20-30 metrų. Jis prisiminė ir kai kurias šokoladų rūšis: pienišką, juodąją, karamelinę ir

Jaunieji mokiniai gamina šokoladą

Žilvyčio įmantriųjų šokoladų kolekcija

kad pieniško šokolado sudėty yra pieno, o juodajame ne.

Jonukui labiausiai patiko Linos šokolado darymas iš kavos ir cukraus. Jis sakė, kad ir namuose reikėtų taip paruošti. Taip pat Jonukui patiko papasakoti apie savo projektą, kurį jis padarė. Jis sužinojo apie šokolado gamybos procesą, įvairias šokolado rūšis, o taip pat jam buvo įdomu

paragauti įvairių šokoladų su priedais, pvz. su jūros druska ir pipirais. Silvija pati bandė namuose puošti sausainius, bandydama prisiminti, koku eiliškumu visi produktai buvo sudėti, kad masė gavosi tokia tasi. Dėkui visiems už puikų rytmetį drauge, už pastangas diegti vaikams žinias, įvairiais būdais.

Aida Labanauskienė

Toronto Maironio mokykloje dr. Vida Ramonienė spalio 24 d. pasakoja 5-6 sk. mokiniams apie Kauno pilį ir Lietuvos valdovus Ntr. P. Sukausko

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB. PACE LAW FIRM

- ♦ asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- ♦ imigracija į Kanadą
- ♦ testamentų sudarymas
- ♦ palikimų tvarkymas
- ♦ nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- ♦ konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4

Tel. 416 236-3060 Fax 416 236-1809

Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

Kanados Lietuvių Lithuanian Canadian Fondas Foundation

1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 Tel.: 416-889-5531

Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 47 metus
Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.38 mln. dol.,
pagalbai Lietuvoje 0.63 mln. dol. bei studentų stipendijoms
Kanadoje ir Lietuvoje 0.40 mln. dol.

Remkime Kanados lietuvių fondą!
Prisiminkime mūsų Fondą gyvybės draudimuose
bei savo testamentuose.

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 10 v.r. iki 4 v.p.p.
Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. I. Matiu

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

P A D Ė K A

Dėkojame prisidėjusiems prie Labdaros
“Auksinio vakaro” sėkmės ir visiems
Labdaros Slaugos namų vajeaus rėmėjams.

Ačiū mūsų garbės svečiams: ambasadorei Gintei Damušytei, garbės konsului Pauliui Kurui, KLB krašto valdybos pirmininkei Joanai Kuraitei-Lasienei ir KLB Toronto apylinkės pirmininkei Danutei Garbaliauskienei.

Ypatinga padėka visiems, kurie padėjo lėšų telkimo komitetui: Audrai Batūrienei, Andriui Birgiolui, Tadui Gurevičiui, Ed Kurak ir Romui ir Dainai Puteriams. We also thank the manager of the Nursing home Robert Berg and the administrator Eric Harela for their invaluable advice and support during the past year. Thank you to Andrea Makauskaite for being the event’s sponsor at the facilities of St. George’s Golf and Country Club.

Ačiū mūsų garbės rėmėjams. Thank you to our sponsors.

Aukojo: \$25,000 – Turner and Porter, pokylio pagrindiniai rengėjai už šių metų auką ir pažadėtą \$75,000 per ateinančius trejus metus; \$10,000 – Algiui Pacevičiui (Pace Law Firm), “Paramos” kredito kooperatyvui; \$5,000 – High Park Physiotherapy.

Dėkojame rėmėjams, kurie aukomis prisidėjo prie pokylio išlaidų. Thank you to those who generously contributed to the evening’s Gala.

Aukojo: \$3,500 – “Paramos” kredito kooperatyvas; \$3,500 – dr. Mikas ir Dalia Valadkos; \$3,000 – Gedas ir Dana Sakai; \$2,050 – dr. Rimas ir Aušra Karkos; \$1,575 – Robert Berg, Assured Care Consulting; \$1,500 – Ed Makauskas; \$1,050 – Liudas ir Gražina Matukai; \$1,000 – Haris ir Gražina Lapai; \$1,000 – Nova Services Group; \$500 – Leslie Group.

Ypatingas ačiū visiems aukotojams, parėmusiems Slaugos namų projektą. Thank you to all donors for their support to raise funds for the construction of the portico.

Aukojo: \$15,000 – Kanados lietuvių fondas (sąlyginai paskirta auka); \$10,000 – Best Drug Mart a.a. dr. A. Valadkos prisiminimui; \$2,300 – Rimas ir Lina Kuliavai; \$2,000 – a.a. J. Yurkaus testamentu vykdytojai; \$1,000 – Affiliated Insurance Management (R. Drešeris) , P.R. Kurai, dr. Č. ir dr. B. Joniai, A. Montsvilienė, dr. G. ir M. Skrinskai, H.E. Stepaičiai, J.J. Zenkevičiai; \$812.68 – E. Makauskas; \$500 – A.A. Laurinaičiai, I. Nacevičius, dr. R. ir G. Petrauskai, Prisikėlimo kredito kooperatyvas, Pro Prosthetics Inc. (D. Didžbalis), Shoppers Drug Mart Life Foundation, dr. R. Styra, M.I. Sungailos, dr. S. ir D. Valadkos, dr. J. ir L. Yčai; \$367.50 – Toronto Lietuvių Namai; \$250 – M. Barteškie, E. Bersėnienė, G. Bijūnienė, V. Butkys, dr. J. ir E. Čuplinskai, L.D. Garbaliauskai, G. Kuzmienė, Quick Maccallum Inc., L. Morkūnienė, R. Pleinys, A.K. Ratavičiai, D.G. Rocca, Time Press Inc. (A. Širvinskienė), A. Valadkienė, D. Žukauskas; \$200 – V.B. Biretos, J. Budrys, Z. Dobilas, J. ir dr. O. Gustainiai, S. Gverzdys, A. Jagėla, S.E. Kuzmickai, O. Narušėvičienė, N. Ruslys, Stau Enterprises, V.V. Strimaičiai, G.M. Šernai, M. Zubrickas, O.L. Turczyn; \$150 – V. Jasėnėvičienė, Naylor Group Inc.; \$100 – E. Greer, A. Jasėnėvičius, A. Juška, I. Kairienė, Č.J. Kavaliauskai, J. Kriščiūnienė, A. Ledas, A. Lenauskas, V.S. Piečiai, B. Vilkienė; \$93 – E. Dubinskas; \$50 – J.S. Andruliai, D. Baziliauskienė, K.V. Gapučiai, D. Milmantas, A. Petkevičienė, R. Slapšys-Jenkins, P. Sungaila, dr. A. Valiulis; \$20 – J. Bilyk.

Ačiū visiems, kurie paaukojo tylosioms varžytinėms. To all silent auction donors, thank you.

Aukojo: R. Berentienė, A. Kaulius-Barry, R. Berg, D. Bubulis-Wiese, Complete Purchasing Services Inc., R. Drešeris, Elizabeth Interiors (E.A. Saulėnai), R.E. Girdauskai, M.K.R. Hagedorn, High Park Physiotherapy, J.G. Jaseliūnai, dr. V. Juskey, J. Kavaliauskienė, K. Kesminas, G. Kobelskienė, M.B. Kušlikiai, Kuts Salon, D. Lelis, A.B. Matulaičiai, P. McQuade, A. Nakrošius, A. Pacevičius, R.G. Paulioniai, F.O. Polyak, K. Poškus, A.K. Ratavičiai, B. Rovenė, G.D. Sakai, ShaSha Co. (G. Karasiejus), S. Šileikienė, dr. G. Skrinskas, dr. G. Uleckas, dr. J. Uleckaitė, V. Valiulienė, J. Valiukienė, J. Vaškus, R. Žiūraitienė.

Nuoširdus ačiū Ritai Grybienei ir Gail Jaseliūnienei už visą talką.

DĖKOJAME VISIEMS UŽ VAJAUS IR “AUKSINIO VAKARO” POKYLIO PASISEKIMĄ.

Labdaros Slaugos namų lėšų telkimo komitetas –

kopirmininkės: Angelė Abromaitytė ir Giedra Paulionienė

nariai: Angelė Ambrozaitienė, Aušra Karkienė, Judita Kavaliauskienė, Janet Kriščiūnienė, Liudas Kriščiūnas, Linda Krokker, Mary Anne Kušlikienė, Edis Makauskas, Rima Pilipavičius, Audra Rusinaitė, Zita Semeniuk, Gražina Stauskienė, Dalia Valadkienė

MIRTIES PRANEŠIMAS

AŲA
ČESLOVAS (CHESTER)
PSEZDZIECKIS, P. Eng.

mirė Toronte lapkričio 11, trečiadienį, savo šeimos apsuptyje. Anksčiau mirė brangi žmona a.a. Birutė. Liūdi vaikai Algis Babilius ir Irene Allen, vaikaičiai Algis, Tracy ir Richard, kurie pasigės savo linksmo senelio. Velionis buvo ilgametis Ontario Hydro tarnautojas. Su meile jį prisimena visi draugai ir giminės. Pašarvotas Turner & Porter laidotuvių namuose, Yorke Chapel, kur laidotuvių apeigos vyks šeštadienį, lapkričio 21 d. Velionis bus palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse. Norintys kviečiami paaukoti jo atminimui Canadian Cancer Society.

ROYAL LEPAGE

Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars

DAIVA DALINDA

B.A. broker

Įstaigos – 416-236-1871
Namų – 416-763-7297

Tinklapis: www.dalindateam.com

NEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA

KESMINAS
ART STUDIO

PAMINKLAI

- ♦ granitas, bronzos, medis
- ♦ nemokami paminklų projektai, konsultacijos
- ♦ skulptūros (paminklinės ir dekoratyvinės)

Telefonas (905) 510-4707

El.paštas: kkesminas@hotmail.com

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 Six Point Road
(į pietus nuo Bloor, netoli Islington)
Toronto, ON M8Z 2X3

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių
2009 m. lapkričio 11 ir 25 d.d.

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių
2009 m. lapkričio 11 ir 25 d.d.

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

\$300*
off

COUPON
for 1 parcel

\$300*
off

* coupon is valid only at “Margutis-Pysanka” head office.

Labdaros slaugos namų lėšų telkimo komitetas, suorganizavęs “Auksinį vakarą” spalio 24 d. Sėdi kopirmininkės Angelė Abromaitytė ir Giedra Paulionienė; stovi iš k. Aušra Karkienė, Dalia Valadkienė, Janet Kriščiūnienė, Audra Rusinaitė, Angelė Ambrozaitienė, Judita Kavaliauskienė, Gražina Stauskienė, Zita Semeniuk, Mary Anne Kušlikienė. Trūksta: Liudo Kriščiūno, Lindos Krokker, Edžio Makausko Ntr. D. Puterienės

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

PARAMOS kredito kooperatyvo Valdyba pristato valdybos pirmininkę **Ritą L. Urbonavičius-Mulr.**

Rita gimė ir užaugo Hamiltone. Daugiau kaip 30 metų gyvena Toronte. Augdama tradicinėje lietuviškoje šeimoje, Rita lankė lietuvišką šeštadieninę mokyklą, šoko lietuvių tautinių šokių grupėje “Gyvataras”, priklausė skautėms, ateitininkams, dainavo mergaičių chore “Aidas”. Rita su pagyrimu baigė bakalauro studijas Guelph'o universitete bei Osgoode Hall teisės universiteto studijas. Baigusi Rita dirbo daugelyje mažesnių teisinių firmų ir buvo partnerė dešimties didžiausių Kanados teisinių firmų.

Pastaruoju metu Rita pradėjo dirbti mažesnėje teisės firmoje ir sėkmingai kuria savo asmeninę bendrovę. Nuo 1999 metų Rita PARAMOS kredito kooperatyvo valdybos įvairiose pareigose: narė, sekretorė bei vicepirmininkė.

Lietuvių kredito kooperatyvas PARAMA, įsteigtas 1952 metais Toronte, yra išaugęs į didžiausią lietuvių kredito kooperatyvą, aptarnaujantį daugiau kaip 6,500 narių; kooperatyvo aktyvas per \$180,000,000.

PARAMA

www.parama.ca

Nepamirština laisvės šventė

Prie Toronto miesto rotušės lapkričio 9 d., 6.30 v.v. paminėtas Berlyno sienos panaikinimas prieš 20 metų. Minėjimo organizatoriai – estai Marcus Kolga ir CEEC pirmininkas, Juodojo kaspino dienos sumanytojas Marcus Hess. CEEC – Vidurio ir Rytų Europos taryba, kuriai priklauso Kanados vengrų, lenkų, čekų, slovākų, estų, latvių, lietuvių ir ukrainiečių bendruomenės. Prie rotušės yra vadinami “Freedom arches”, laisvės arkos, kurių papėdėje yra Berlyno sienos blokas ir atmintinė lenta, įmontuota M. Hess iniciatyva. Ten susirinko daugiau kaip 200 minėtų tautybių atstovų, kartu su vokiečių ir vietnamiečių bendruomenių nariais.

Visiems sugiedojus Kanados himną, džiaugsmą, minint “baimės” sienos griūtį, priespaudos pabaigą, laisvės atėjimą į savo ir kitus okupuotus kraštus, išreiškė ne tik organizatoriai, bet ir Vokietijos gen. konsulė Sabine Sparwasser. Visi kalbėtojai – Naujųjų demokratų partijos vadovas Jack Layton, liberalų politikas Bob Rae, Kanados Treasury Board pirmininkas Vic Toews, parlamento atstovas Borys Wrzesnewskyj – prisiminė okupuotų kraštų kančias ir sunkų kelią į laisvę.

Užbaigimo žodį tarė KLB pirmininkė Joana Kuraitė-Lasienė, pabrėždama, ypač dalyvaujančiam estiškam jaunimui, šios laisvės šventės svarbą stengiantis suprasti praėjusio šimtmečio istoriją. **Dlv.**

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ P R E N U M E R A T O R I A M S: jeigu savaitraščio pristatymas vėluoja daugiau kaip 3-4 dienas, pateikite savo adresą KANADOS PAŠTO BENDROVEI telefonu 1-800-267-1177 arba el. paštu, tinklalapyje www.canadapost.ca (pasirinkite Resources skyriuje “Contact us”, tada “General Customer Service”).

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS “PARAMA”

SPECIALUS NARIŲ SUSIRINKIMAS

2009 m. lapkričio 24, antradienį, 7.30 v.v.

Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St.W.

DALYVAUJANČIŲ REGISTRACIJA PRASIDĖS 6.30 v.v.

DĖMESIO:

Susirinkimo tikslas – supažindinti narius su “PARAMOS” teisėtais papildymais, kurie patobulins bei pagerins “PARAMOS” valdymo, veikimo struktūrą, atsižvelgiant į naują Kredito kooperatyvų ir Teisminių įgyvendinimų aktą. Šis papildymas jau yra patvirtintas “PARAMOS” valdybos, tik privalo būti priimtas “PARAMOS” narių. Išsamų tekstą su teisiniais pakeitimais peržiūrėjimui galite pasiimti abiejuose PARAMOS skyriuose.

Kviečiame prisijungti prie

SRIUBOS VAKARONĖS,

skirtos paremti alkanųjų valgykloms Lietuvoje:
Vilniuje, Kaune ir Kretingoje.

- Dalyvaukite Vakaronėje sekmadienį, lapkričio 22, 4 v.p.p. Prisikėlimo parapijos salėje. Bilietas \$20 asmeniui prie durų arba skambinant iš anksto Birutei Kazlauskaitei 416 762-5449.
- Atsiųskite auką: čekius rašyti ALKANIEMS ir siųsti Resurrection Parish, 1 Resurrection Road, Etobicoke, ON M9A 5G1.

Prisikėlimo parapijos Sriubos vakaronės komitetas

Aš _____ (vardas ir pavardė)

siunčiu auką \$ _____ (suma) ALKANIEMS paremti Sriubos valgykloms Lietuvoje.

Mano pašto adresas _____ (gatvė)

_____ (miestas) _____ (pašto kodas)

SKAITYTOJAI PASISAKO

BURLAIVIU LIETUVOS GARBEI

Raimundas Namikas, burlaivio Raimundo Namikos, burlaivio skaitytojas š.m. spalio 13 d. mums rašė: “Šiandien yra mano gimimo diena. Aš gimiau 1935 m. spalio 13 d. Kaune, Raudonojo kryžiaus ligoninėje. Aš rašau Jums laišką iš savo burlaivio Meafordo uoste. Man, beskaitant TŽ aprašymą apie herojišką 1000 mylių Lietuvos burlaivio odiseją Viduržemio jūroje, atėjo mintis ką nors irgi padaryti (...) pakeisti savo burlaivio vardą į ‘Gold of Lithuania II’, iškelti

Lietuvos trispalvę ir atlikti 2010 m. kelionę”... Toliau pažymima, kad keliautų nuo Ontario iki Meksikos ir atgal. Burlaivio krikštynos ir kelionės pradžia numatyta 2010 m. birželio 12 d. Collingwood, ON, prieplaukoje. R. Namiko adresas: 1742 Shore Lane, Wasaga Beach, ON, L9Z 1V7, tel. 705 429-3825.

SKAUTŲ VEIKLA

- Skautų Kūčios įvyks sekmadienį, lapkričio 29, 2 v.p.p. Prisikėlimo par. salėje. Visi dalyvauja uniformuoti. Bus tradicinis Kūčių bufetas. Jei kas norėtų prisidėti prie maisto, galite skambinti Kristinai Janowicz, 905-602-9231. **MR**

AUKOS

A.a. dėdės Juozo Andrukaičio atminimui pagerbti, užjausdama jo žmoną Teresę ir jos šeimą, Žulių šeimą – Sigitas, Neris ir Gintaras – *Tėviškės žiburiams* aukojo \$100.

Mylimo sūnaus 10 metų mirties sukaččiai paminėti Stella Kudirkienė *Tėviškės žiburiams* aukojo \$100.

A.a. Juozo Andrukaičio atminimui Aniceta Deksnienė ir šeima *Tėviškės žiburiams* aukojo \$30.

A.a. Juozo Andrukaičio atminimui Bronė Pareštienė *Tėviškės žiburiams* aukojo \$20.

Tėviškės žiburių elektroninis paštas – tevzib@rogers.com

TORONTONT

Anapilio žinios

• Sveikiname mūsų Mišių patarnautojus Liną Aleknevičių, Audrių Ažubalį ir Liną Vilkelį, kurie spalio 24 d. buvo apdovanoti Vyskupo medaliais už pavyzdingą ir nuolatinį Mišių patarnavimą.

• Toronte yra miręs a.a. Česlovas Pšezdzieckis, 96 m. amžiaus, ilgametis mūsų parapijietis. Jis pašarvotas Turner & Porter laidotuvių namuose prie Bloor ir Windermere sankryžos. Laidotuvių apeigos bus lapkričio 21, šeštadienį, 11 v.r. laidotuvių namuose. Laidojamas Šv. Jono lietuvių kapinėse.

• Lapkričio 22, ateinančią sekmadienį, Toronto VI. Pūtvio kuopos šauliai minės Lietuvos kariuomenės šventę ir Lietuvos kankinių šventovėje iškilingai su vėliava dalyvaus 11 v.r. Mišiose.

• Pasiruošimo pamokos Pirmajai Komunijai vyksta sekmadieniais, po 9.30 v.r. Mišių klebonijos posėdžių kambary.

• Mūsų parapijos KLK moterų draugijos skyrius gruodžio 6, sekmadienį, švęs savo metinę šventę ir iškilingai su vėliava dalyvaus 11 v.r. Mišiose. Po Mišių Anapilio parodų salėje 12 v.d. bus rodomas linksmas filmas, bus vaišės ir loterija. Įėjimas – \$15. Bilietus draugijos narės platina sekmadieniais parapijos salėje.

• Mišios lapkričio 22, sekmad.: 9.30 v.r. už a.a. Bronislavą Paliūnienę; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje lapkričio 22, sekmad., 2 v.p.p. už Duobų šeimos mirusius; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje lapkričio 21, šeštad., 3 v.p.p. už a.a. Stefaniją Barkienę ir Placidą Druskinienę.

• Norintieji pasiskaityti apie *Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką* ir kitą pagrindžio spaudos veiklą sovietinės prispaudos metu gali daug žinių rasti ryšiatinklyje atsidarę tinklalapį www.lkbkronika.lt.

AUKOS

Lietuvių sodyba “Anapilis” nuoširdžiai dėkoja Anapilio moterų būreliui už \$500 auką.

Šv. Jono lietuvių kapinėms \$100 aukojo O. Rimkuvienė.

Kauno arkivyskupijos Vaikų dienos centrams \$1,000 aukojo Anapilio moterų būrelis.

Sudbury lietuviai Tikinčiajai Lietuvai suaukojo \$532. Stambesnes sumas aukojo: \$100 – M. Venskuvienė, K.E. Šviežikai, J.B. Stankai, N. Paulaitienė; \$50 – L. Lapienienė, S. Petrėnienė.

PARKLAWN CEMETERY LOT, Etobicoke. Section E 96 sq.ft – 4 graves = 8 caskets or 12 cremations. \$36000. Phone 416-234-8403.

IEŠKAU vyr. tautinių drabužių: kelnų ir liemenės studentui šokėjui. Ūgis: 6'3"; kelnės: 32"-36". Skambinti: 289-232-2190.

MOTERIS IŠ LIETUVOS ieško darbo. Gali prižiūrėti vaikus, slaugyti ligonius, tvarkyti namus, gaminti maistą. Gali gyventi šeimoje arba atskirai. Turi kanadietiškos patirties. Skambinti Aldonai tel. 4156 233-5996.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Ateinantį sekmadienį per 10.45 v.r. Mišias giedos Toronto mišrus “Volungės” choras.

• KKKM dr-jos parapijos skyrius organizuoja rekolekcijas parapijos patalpose lapkričio 28 d., nuo 9 v.r. iki 4 v.p.p. Registracija vyks tą dieną 8.30 v.r., o iš anksto pas Sigą Štuopienę, 905 238-4888. Rekolekcijas ves kun. Gediminas Numgaudis, OFM. Skyriaus metinė agapė su pietumis ir programa vyks gruodžio 6 d., 12.15 v.d. parapijos salėj.

• “Volungės” ir parapijos chorų kalėdinis susikaupimo koncertas vyks gruodžio 13 d., 4 v.p.p. parapijos šventovėj.

• Prieškalėdinį susikaupimą parapijai gruodžio 18-20 d.d. ves kun. Kęstutis Kėvalas, Kauno kunigų seminarijos studijų dekanas ir VD universiteto teologijos fakulteto dėstytojas.

• Siaučiant H1N1 gripui Kanadoj ir Amerikoje, vyskupai perspėja kunigus ir tikinčiuosius vengti tokių kontaktų, per kuriuos tas gripas gali būti perduotas kitiems. Svarbiausi nurodymai iš vyskupijos yra: ne duoti Komunijos į burną, bet dėti tik į delną, nenaudoti šv. vandens įeinant į šventovę, dezinfekuoti rankas šventovės prieangyje, Mišių metu sveikintis neliečiant šalia stovinčių žmonių. Tai galima atlikti galvos linktelėjimu ar pamojavimu ranka. Sergantys namuose gali išklausti Mišias per televiziją sekmadieniais 8.30 v.r. per CTV kanalą.

• Užuojauta Algirdui Dragūnevičiui, Lietuvoje mirus jo pusbroliui Vitoliui Dragūnevičiui.

• *Žodis tarp mūsų* lapkričio ir gruodžio mėnesių knygutės yra padėtos šventovės prieangyje. Tai trumpi Šv. Rašto paaiškinimai pagal vieną dienos Mišių skaitinį. Patartina jas įsigyti ir vartoti. Kaina \$5.

• Parapijos persikėlimui aukojusių pavardės netrukus bus įrašytos stiklinėse lentose ir iškabintos šventovės prieangyje. Sekmadieniais prie aukotojų sąrašų parapijos salėj sėdi Gitana Judvytė, kad aukotojai galėtų pasitikrinti, ar jų pavardės yra teisingai įrašytos.

• Prieš metus pradėtas naujas parapijai aukojimo būdas, pagal kurį parapijiečiai duoda “Paramos” ar Prisikėlimo bankams leidimą išimti iš jų sąskaitos kas savaitę ar kas mėnesį jų nustatytą sumą ir pervesti ją į parapijos sąskaitą, mažu didėja. Jis yra patogus toliau nuo parapijos gyvenantiems parapijiečiams. Jei kas norėtų šiuo nauju būdu pastoviai remti parapiją, gali gauti daugiau žinių parapijos raštinių.

• Mišios sekmadienį, lapkričio 22: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už Sodačių, Sukauskų ir Miniotų šeimų mirusius; 10.45 v.r. už Vėlinių Mišiom pavestas sielas, už a.a. Arūną Čapliką, už a.a. Agnietę ir Antaną Kėžinaičius; 12.15 v.d. už a.a. Juozą Oleką.

SRIUBOS VAKARONĖ – sekmadienį, lapkričio 22, 4 v.p.p. Prisikėlimo parapijos salėje. (Žiūr. skelbimą psl. 15)

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį 11.15 v.r. Mirusiųjų prisiminimo pamaldos. Jų metu vyks sekmadienio mokyklos tikybos pamokos vaikams, o po jų konfirmantų pamoka. Didžiosios maldos metu prisiminsime visus amžinybėje besiilsinčius parapijiečius, kurie mirė metų eigoje, ir už iš anksto užprašytus visus mirusius Kanados lietuvių fondo narius. Norintieji prisiminti visus kitus brangius mirusius malonėkite paskambinti klebonui: 905 270-3723.

• Kalėdų vaikų pamaldos ir Eglutė gruodžio 13, sekmadienį, 12.30 v.r.

Lietuvių Namų žinios

• Lietuvių Namų valdybos posėdis įvyks gruodžio 7 d. LN posėdžių kambaryje.

Maironio mokyklos žinios

• Tėveliai! Mūsų Kalėdų eglutė įvyks gruodžio 12 d., Prisikėlimo parapijoje. Gal kas norėtų paaugoti laimikių loterijai? Šiuo reikalu prašome kreiptis į Dalią Ažubalienę, tel. 416 766-7040 arba el.paštu: dalia.azubalis@gmail.com.

• Dėkojame kleb. V. Staškevičiui, kuris dėsto tikybą vyresnėms klasėms, už padovanotus (5 – 8 sk.) tikybos vadovėlius.

• Anapilio moterų būrelis paaukojo mūsų mokyklai \$300. Dėkojame.

• Ačiū Dainai ir Romui Puteriams, kurie nufotografavo visus mokytojus bei mokinius.

• Artėjant žiemai, būtų gerai, jei mokiniai atsineštų batus pasikeitimui, nešiojimui mokyklos patalpose. **Živilė**

TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ administracija prieškalėdiniu laikotarpiu sekmadieniais atidaryta nuo lapkričio 15 iki gruodžio 6 d. , po 9.30 v.r. pamaldų iki maždaug 1 v.p.p. Galima sutvarkyti prenumeratas, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinimus, užsakyti TŽ kaip dovaną.

KALĖDINIAI SVEIKINIMAI

Jau planuojamas kalėdinis TŽ numeris, kuris išeis gruodžio 15 d. **Visa medžiaga, skirta šiam numeriui, laukiama vėliausiai iki gruodžio 1 d.** Kalėdinius sveikinimus kviečiame siųsti dar prieš šią datą, kad galėtume juos laiku paruošti. Yra dvejopi sveikinimai – bendras ir atskiri, asmeniniai. Į bendrąjį sveikinimą įrašomi visi tie, kurie pareiškia tokį norą ir atsiunčia auką TŽ. Asmeniniai bei atskirieji sveikinimai yra rėminiai.

PUNIA CONSTRUCTION LTD.

REMONTAI
vidaus ir išorės; 20 metų patyrimas; profesionalus, kokybiškas darbo atlikimas.

Perkant ar parduodant namą verta paskambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI
cell: (416) 560-0122
namų: (905) 848-9628

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapija

Gruodžio mėnesį Aušros Vartų parapijoje numatomi renginiai: gruodžio 6 d. KKK Moterų dr-jos Montrealio skyr. metinė šventė, Mišios už gyvas ir mirusias dr-jos nares 11 val., vėliau klebonijoje kleb. kun. P. Mališkos paskaita ir vaišės; gruodžio 9, trečiadienį, 1 v.p.p. “Rūtos” klubo kalėdinės vaišės; gruodžio 12 d., 11 v.r. lituanistinės mokyklos Kūčios, maža programėlė vaikams, šeimai ir artimiesiems bei suneštinės vaišės; gruodžio 13 d. Montrealio lietuvių choro koncertas ir vaišės parapijos salėje po 11 val. Mišių.

Birutė Kalpokienė *Vaiko tėviškės namams* Vinco Skaistgirio atminimui paaukojo \$20.

A.a. Petras Macikas, 51 m. amžiaus, mirė spalio 22 d. Atsiveikinimo pamaldos buvo lapkričio 14 d. laidotuvių namuose. Liūdi sesuo Albina ir kiti šeimos nariai bei artimieji. **DS**

Aušros Vartų choro žinios. Sekmadienį, lapkričio 15, nepaprastai gražiai giedota per 11 val. Mišias. Muz. Aleksandrui Stankevičiui išvykus atostogų, jo vieton pakviestas muz. komp. Laurynas Djintcharadze, kuris dirbo su Aušros Vartų choru 11 metų kaip vargonininkas ir dirigentas. Choristai apsidžiaugė vėl galėdami giedoti jo diriguojami. Pradėdamas Mišias mūsų naujas klebonas kun. Paulius Mališka pranešė, kad Laurynas šiandien priėmė vargonų, parapijiečiai ir choristai sutiko tai plojimais. Chorą ši kartą sudarė 25 balsai. Giedojo tradicines lietuviškas giesmes, gregorines ir klasikines: *Gloria* – Vivaldi, *Sanctus* – Gounod ir taip pat Lauryno kompoziciją *Dievo avinėlis*. Baigiant Mišias – Žižiūno (Šv. Kazimiero par. vargonininko 1941 m. kompoziciją) *Laudate Dominum*. Kun. Paulius Mališka dėkojo Laurynui ir chorui už tokį gražų giedojimą. Choras šiemet jau pradėjo savo 59-tą metinį giedojimo sezoną. Po Mišių chorui buvo paruoštos vaišės choristės Loretos Polichauskaitės. Choras turėjo progą vėl pabendrauti su Laurynu, kuris dabar dirba su Jazz muzika (jo specialybė) ir turi mažą ansamblį, šiemet dalyvavęs “Montreal Jazz Festival” ir daug kartų per televiziją “Bravo” pasirodęs. Sėkmės Laurynui! **AJM**

Šv. Kazimiero parapija

Sekmadienį, lapkričio 15, įvyko Šv. Elzbietos atlaidai. Kleb. kun. Aloyzas Volskis atnašavo šv. Mišias už Šv. Elzbietos draugijos gyvas ir mirusias nares. Buvo pietūs. Šv. Elzbietos draugijos komitetas – pirmininkė Antoinette Brilvičienė, Julie Bernotienė, Mickie Tautkus, Nijolė Šukienė, Vida Lietuvninkaitė – paruošė Kalėdoms pritaikytus pietus. Narės buvo prašomos apsirengti raudonai. Kalėdinė staltiesė ir maža eglutė papuošė bufeto stalą. Komitetas padarė “vol-au-vent” su kalakutu, “rice pilaf”, daržovių mišrainę ir pasiūlė visiems išgerti sangriją. Narės atnešė skanių ir įvairių pyragų. Loteriją laimėjo Pat Pingitore ir Carol Grigelienė. Pirmininkė A. Brilvičienė pradėjo susirinkimą. Matilda Markauskienė vedė maldas, prašė prisiminti a.a. E. Tanonienę, a.a. J. Kisielaitį, a.a. V. Kisielaitį. Sekretorė Vida Lietuvninkaitė perskaitė praėjusio susirinkimo protokolą. Sekretorė, išdininkė Nijolė Šukienė ir vicepirmininkė Julie Bernotienė padarė pranešimus apie 90 metų jubiliejaus šventę rugsėjo 19 d. Atšventėm narių gimtadienius nuo rugsėjo mėn. iki gruodžio mėn. Albina Rašytinienė kartu atšventė 90-ąjį gimtadienį spalio 30 d. ir Bertha Lenkaitienė 95 metų sukaktį lapkričio 12 d. Kitas susirinkimas 2010 m. vasario 7 d. **VL**

Antradienį, lapkričio 10, girdėjau per radiją, kad D. Britanijos princas Charles su žmona Camilla aplankys “Cirque du Soleil” mokyklą netoli mano namų. Nuėjau pėsčiomis, galvojau gal nors trumpai pamatysiu. Man ne tik buvo proga fotografuoti karališką porą, bet buvo taip pat privilegija pasisveikinti su princu Charles. Prancūziškai jis man pasakė, kad Montrealis gražus miestas. Angliškai aš jį pasveikinau, atvykusį į mūsų miestą. Man tai buvo didelis įvykis. To įvykio vaizdajuostę galima pamatyti <http://www.journaldestmichel.com>.

Linda Visockaitė-Poole

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

LITAS *Montrealio lietuvių kredito unija*

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

Kanados lietuvių katalikų kultūros draugijos “Žiburiai” metinis susirinkimas neįvyks lapkričio 29, sekmadienį, kaip anksčiau pranešta (TŽ 45 nr.); jis įvyks, **gruodžio 1, antradienį, 7.30 v.v. Anapilio parodų salėje.** Visi draugijos nariai kviečiami dalyvauti.